

XII. Köyhäinhoito.

Köyhäinhoitolautakunnan kertomus¹⁾ Helsingin kaupungin köyhäinhoidon hallinnosta v. 1934 oli seuraavan sisältöinen:

1. Yleiskatsaus köyhäinhoito-oloihin ja köyhäinhoitolautakunnan toimintaan.

Köyhäinhoito-olot. Useina vuosina olivat yleismaailmallisen talouspulan vaikutukset Suomessa raskaina tuntuneet ja vaatineet kunnilta suorastaan äärimmäisiä ponnistuksia köyhäinhoidon lainmukaisessa toimittamisessa. Helsingissä olivat suurtyöttömyyden seurausilmiöt köyhäinhoitoalalla saavuttaneet huippunsa v. 1933. Kertomusvuosi 1934 osoittautui sen sijaan jo josain määrin helpommaksi. Kun köyhäinhoidon avustukseen v. 1933 oli jouduttu turvaamaan 37,480 tapauksessa, aleni vastaava lukumäärä v. 1934 31,238:ksi. Vastaavasti väheni kertomusvuonna myöskin köyhäinhoitolautakunnan ja sen alaisen viraston työmäärä. Niinpä voidaan mainita, että kun köyhäinhoitoviraston avustuskanslioiden käsittelemien asioiden lukumäärä (pienetkin asioimiset mukaanluettuina) v. 1933 nousi 612,970:een, se v. 1934 supistui 487,288:aan. Edelleen mainittakoon, että kun v. 1933 kodissakävijät joutuivat suorittamaan 110,054 kodissakäyntiä ja diakonisat 82,860 kodissakäyntiä, v. 1934 kodissakävijöiden käyntien lukumäärä oli 83,703 ja diakonissojen 82,496. Vielä ansaitsee maininnan köyhäinhoitolautakunnan jaostojen käsittelemien asioiden lukumäärän aleneminen 96,771:stä v. 1933 73,475:teen v. 1934. Niinikään supistuivat köyhäinhoitolautakunnan menot, jotka v. 1933 nousivat jo 73,335,617:35 markkaan, kertomusvuonna 59,942,899:75 markkaan. Onkin näin ollen todettava, että tilanne pääkaupungin köyhäinhoidon työmaalla kehittyi kertomusvuonna varsin ilahuttavaan suuntaan; toivottavaa olisi, että tämä edullinen kehityssuunta edelleen jatkuisi, joskaan ei liene olemassa mitään mahdollisuuksia päästä enää takaisin niihin puitteisiin, millä köyhäinhoidon toiminta Helsingissä oli ennen äsken sivuutettua talouspulan aikaa.

Jo v. 1932 lautakunnan toimitusjohtajan vireillepanema aloite ankaramanlaatuisen työlaitoksen perustamiseksi maaseudulle ei vielä kertomusvuonnaan johtanut lopulliseen tulokseen, vaikka kaupungin sosialijohtajan puhenjohtolla toimiva komitea työskentelikin edelleen asian myönteiseen ratkaisuun saattamiseksi.

Paljon huolta ja vaivaa tuotti lautakunnalle niin muodoin edelleen kaupungin köyhäinhoitolaitosten ahtaus. Vaikka kunnalliskodissa ja työlaitoksessa sovellettiin jatkuvasti kertomusvuonnakin hoidokkisijojen pinta-alaan ja kuutiotilavuuteen nähden sosialiministeriön köyhäinhoitotoimiston hyväksymiä minimiperusteita, oli pakko edelleen jatkaa Hyvinkään kauppala-kunnan kanssa tehtyä sopimusta laitoshoidokkien sijoittamisesta kauppalan kunnalliskotiin. Työlaitos varsinkin osoittautui edelleen aivan riittä-

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1935.

mättömäksi, ja kasaantui sinne vaikeimpina kuukausina hoidokkeja huomattavasti yli normaalitilan.

Köyhäinhoitolautakunnassa oli kertomusvuonna 18 jäsentä; varajäseniä oli samoin 18. Valvontansa alaisten piirien mukaan ryhmitettyinä jakautuivat nämä seuraavasti:

Piiri.	Jäsen, piirin johtaja.	Varajäsen.
	I. Eversti O. E. Ehrström.	Opettajatar E. Heikel.
	II.) Asiames K. R. Paasio.	Rouva E. Stolt.
	III.) Kivityömies O. Nuutinen.	Ompelija E. Paasio.
	IV. Koulukohtajatar L. Hagan.	Lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Alho.
	V. Filosofianmaisteri H. Allenius.	Pastori Th. af Björkstén.
	VI. Opettajatar M. Hannula.	Filosofianmaisteri A. Kallioniemi.
	VII. Rouva S. Savenius.	Konttoristi E. Jokinen.
	VIII. Filosofiantohtori J. M. af Forselles.	Konemestari G. A. Lemström.
	IX. Lehtori N. Furustam.	Taloudenhoitaja K. Wilén.
	X. Malliveistäjä T. Kuukkanen.	Työmies J. Väätäinen.
	XI. Lehtori N. Furustam.	Taloudenhoitaja K. Wilén.
	XII. Pianoteknikko J. Virtanen.	Toimittaja A. E. Leino.
	XIII. Insinööri F. Kreander.	Lääketieteen lisensiaatti L. Wetterstrand.
	XIV. Varatuomari A. Venäläinen.	Pastori J. Waltasaari.
	XV. Filosofiantohtori J. af Forselles.	Konemestari G. A. Lemström.
	XVI. Rouva E. Huttunen.	Varastomies N. Lehto.
	XVII. Opettajatar M. Hannula.	Filosofianmaisteri A. Kallioniemi.
	XVIII. Malliveistäjä T. Kuukkanen.	Työmies J. Väätäinen.
	XIX. Rouva E. Huttunen.	Varastomies N. Lehto.
	XX. Rouva S. Savenius.	Konttoristi E. Jokinen.
	XXI. Prokuristi C. F. Fagerholm.	Tullipäällismies A. Forsström.
	XXII. Varatuomari A. Venäläinen.	Pastori J. Waltasaari.
	XXIII. Varastotyöntekijä S. Laine.	Seppä A. Mäki.

Edellä mainittujen piirinjohtajain lisäksi kuuluivat köyhäinhoitolautakuntaan kansakoulunopettaja O. A. Oinola ja esittelijäneuvos A. Arvelo varamiehinään lääketieteenlisensiaatti A. Wartiovaara ja kansakoulunlääkäri A. Ruotsalainen.

Köyhäinhoitolautakunnan puheenjohtajana toimi kertomusvuonna jäsen Kreander ja varapuheenjohtajana jäsen Virtanen.

Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli kaupunginhallituksen jäsen, toimiston johtaja J. E. Janatuinen.

Tarkastuspiirit olivat seuraavat:

1:nen tarkastuspiiri käsitti: Aleksanterin- ja Heikinkadun pohjoispuolella olevat I ja II kaupunginosan alueet; 2:nen tarkastuspiiri: III ja VIII kaupunginosat kokonaan sekä I, II, VI ja VII kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina ovat Aleksanterinkatu, Heikinkatu, Erottajankatu, Yrjönkatu, Ratakatu, Fredrikinkatu, Pursimiehenkatu, Telakkakatu, Tehtaankatu ja Etelärantatie; 3:s tarkastuspiiri: V ja VI kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina ovat: Fredrikinkatu, Pursimiehenkatu, Telakkakatu, Munkki-

saarenkatu, Hietalahti ja Punavuorenkatu; 4:s tarkastuspiiri: IX kaupunginosan sekä VI ja VII kaupunginosista sen alueen, joka on Munkkisaaren ja Tehtaankadun eteläpuolella; 5:s tarkastuspiiri: V kaupunginosan kokonaisuudessaan; 6:s tarkastuspiiri: IV ja XX kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina ovat: Heikinkatu, Kalevankatu, Yrjönkatu, Eerikinkatu, meri (Ruoholahti—Lapinlahti), Leppäsuonkatu ja Etel. Rautatiekatu; 7:s tarkastuspiiri: XIII, XIV ja XV kaupunginosat sekä Meilahden alueen; 8:s tarkastuspiiri: Pasilan sekä XII kaupunginosasta sen alueen, joka on Inkoon- ja Tammisaarenkadun luoteispuolella, sekä asuma-alueet Tilkka, Ruskeasuo, Uusipelto ja Reijola; 9:s tarkastuspiiri: XI kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina ovat: Helsinginkatu, Kolmas linja, Siltasaarenkatu, Porthaninkuja, Eläintarhanlahti ja Töölönlahti; 10:s tarkastuspiiri: XI kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina ovat: Helsinginkatu, Kaarlenkatu, Agricolankatu, It. Papinkatu, Castréninkatu ja Kolmas linja; 11:s tarkastuspiiri: XI kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina ovat: Castréninkatu, It. Papinkatu, Agricolankatu, Viides linja, Hämeentie, Neljäs linja, Porthaninkatu ja Kolmas linja; 12:s tarkastuspiiri: X ja XI kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina ovat: Porthaninrinne, Siltasaarenkatu, Kolmas linja, Porthaninkatu, Neljäs linja, Hämeentie, Haapaniemenkatu, Sörnäisten rantatie, Pohjoissatama, Siltavuorensatama, Kaisaniemenlahti ja Eläintarhanlahti; 13:s tarkastuspiiri: XII kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina ovat: Pääskylänkatu, Harjukatu, Helsinginkatu ja Kustaankatu; 14:s tarkastuspiiri: Vallilan kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina ovat: Mäkelänkatu, Teollisuuskatu, Työpajankuja, Elimäenkatu, Kurunkuja, Pälkäneentie, Nilsiäntie, Nokiantie ja Nokiankuja; 15:s tarkastuspiiri: XII kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina ovat Josafatinkatu, Sturenkatu, Teollisuuskatu, Kustaankatu, Vaasankatu, Fleminginkatu ja Helsinginkatu; 16:s tarkastuspiiri: XII kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina ovat: Viipurinkatu, Tammisaarenkatu, Inkoonkatu, Aleksis Kiven katu, Teollisuuskatu, Sturenkatu, Josafatinkatu, Helsinginkatu ja rautatielinja; 17:s tarkastuspiiri: IV ja XX kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina ovat: Heikinkatu, Bulevardi, meri (Hietalahti—Ruoholahti), Eerikinkatu, Yrjönkatu ja Kalevankatu; 18:s tarkastuspiiri: Käpylän kaupunginosan sekä Vallilan kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina ovat: Mäkelänkatu, Nokiankuja, Nokiantie, Nilsiäntie, Pälkäneentie, Kuruntie, Elimäenkatu, Työpajankuja ja Teollisuuskatu; 19:s tarkastuspiiri: Hermannin ja Vallilan kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina ovat: Mäkelänkatu, Sturenkatu, Hämeentie, Oihonnankatu, meri ja Lautatarhankatu; 20:s tarkastuspiiri: Kumpulän, Toukolan, Arabian ja Vanhankaupungin kaupunginosat sekä Vallilan kaupunginosasta sen alueen, jonka eteläisenä rajana ovat: Oihonnankatu, Hämeentie, Sturenkatu ja Mäkelänkatu; 21:s tarkastuspiiri: X kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina ovat: Harjukatu, Teollisuuskatu, Pääskylänkatu, Lautatarhankatu, meri, Vilhonvuorenkatu, Hämeentie ja Helsinginkatu; 22:s tarkastuspiiri: X ja XI kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina ovat: Haapaniemenkatu, Hämeentie, Sakarinkatu, Pengerkatu, Helsinginkatu, Hämeentie, Vilhonvuorenkatu, meri, Sörnäisten rantatie ja Haapaniemenkatu sekä Kana-, Hana-, Somp- ja Nihti-nimiset saaret; 23:s tarkastuspiiri: XI kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina ovat: Franzéninkatu, Pengerkatu, Sakarinkatu, Hämeentie, Viides linja ja Kaarlenkatu; sekä 24:s tarkastuspiiri: XI ja XII kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina ovat: Helsinginkatu, Fleminginkatu, Vaasankatu, Kustaankatu, Helsinginkatu, Pengerkatu, Franzéninkatu ja Kaarlenkatu.

Köyhäinhoitolautakunnan jaostot. Ohjesäännön mukaista asioiden käsittelyä varten jakaantui lautakunta kertomusvuonna entiseen tapaan jaostoihin. Näiden lukumäärä, erikoisjaostot mukaanluettuina, oli 12. Jaostot 1—9 käsittelivät kaupungin alueella oleskelevien köyhäinhoitoanomuksia, toimien näistä 6:s jaosto, joka muutoin ratkaisi köyhäinhoidon laitoksiin ottamista koskevat sekä vakinaista asuntoa vailla olevien anomukset, samalla kunnalliskodin ja työlaitoksen johtokuntana. Edellä mainitut jaostot muodostivat asianomaiset piirinjohtajat, paitsi VI jaostoa, jonka toiminta-alueena oli koko kaupunki ja johon kuuluivat jäsenet Ehrström, Oinola ja Virtanen. Puheenjohtajina näissä jaostoissa toimivat: ensimmäisessä jäsen Paasio, toisessa jäsen af Forselles, kolmannessa jäsen Huttunen, neljännessä jäsen Allenius, viidennessä jäsen Virtanen, kuudennessa jäsen Ehrström, seitsemännessä jäsen Kuukkanen, kahdeksannessa jäsen Venäläinen ja yhdeksännessä jäsen Hagan.

Kymmenes jaosto, jonka muodostivat jäsenet Arvelo, Allenius ja Laine, ensiksi mainittu puheenjohtajana, käsitteli ulkokunta- eli n.s. B-tapaukset sekä köyhäinhoidon huostaan otettavien omaisuuden haltuunottoa koskevat asiat.

Yhdestoista jaosto hoiti köyhäinhoitolautakunnan työtupia työtupien johtokunnan nimellä, ja kuuluivat siihen jäsenet Fagerholm, Hagan ja Kreander, viimeksi mainittu puheenjohtajana.

Juopuneina tavattujen henkilöiden huoltojaostoon, kahdenteentoista jaostoon, kuuluivat jäsenet Kreander, Oinola ja Nuutinen, puheenjohtajana Kreander.

Kokoukset y.m. Köyhäinhoitolautakunnalla kokonaisuudessaan oli vuoden varrella 12 varsinaista ja 2 ylimääräistä kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 458 asiaa, nimittäin 457 toimitusjohtajan ja 1 asiamiehen valmistelemaa. Jaostojen toimintaa valaisevat seuraavat numerot:

Jaosto.	Kokouksia.	Käsiteltyjä asioita.	Jaosto.	Kokouksia.	Käsiteltyjä asioita.
Ensimmäinen	25	9,173	Kuudes	23	8,439
Toinen	22	9,065	Seitsemäs	23	7,967
Kolmas	23	7,062	Kahdeksas	21	6,330
Neljäs	23	7,698	Yhdeksäs	23	8,065
Viides	23	7,275	Kymmenes	26	2,401
			Yhteensä	232	73,475

Kunnalliskodin ja työlaitoksen johtokunta kokoontui 18 kertaa ja käsitteli yhteensä 358 asiaa, joista 40 koski 430 hoidokin poispääsyä laitoksesta. Köyhäinhoitolautakunnan työtupien johtokunta kokoontui 21 kertaa ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 154 asiaa.

Juopuneina pidätettyjen huoltojaosto kokoontui 24 kertaa ja käsitteli yhteensä 18,615 asiaa, minkä lisäksi jaosto poliisiviranomaisilta vastaanotti 3,650 laadultaan sellaista ilmoitusta, jotka eivät jaoston mielestä aiheuttaneet toukokuun 8 p:nä 1931 annetun, juopuneiden huoltoa koskevan lain 2 §:n säättämiä toimenpiteitä. Jaoston käsittelemistä asioista päädyttiin 1,734 tapauksessa kirjallisen ja 180 tapauksessa suullisen ohjauksen, neuvon tai varoituksen antamiseen.

Lautakunnan vuoden kuluessa käsittelemistä joko periaatteellista laatua

olevista tai yleisempää mielenkiintoa herättävistä asioista mainittakoon seuraavat:

Sitten kun kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli valtion virastoille ja laitoksille sekä kaikille kunnille osoittamissaan kiertokirjeissä antanut lähemmät ohjeet valtion työttömyysavustusten edellytyksistä, valtion varatoista, kunnan varatoista, joihin valtio myöntää avustusta, työttömien naisten ja 25 vuotta nuorempien miesten ammattikursseista ja siirtolatoiminnasta, työttömyyslautakunnista, perhe- ja paikallisisistä, siirtotyömaista sekä viranomaisista, jotka käsittelevät työttömyyden lieventämistä tarkoittavat asiat, ja tällöin m.m. määrännyt, että työttömyyslautakunnan, jollaisena kaupungissa voi toimia kaupunginhallitus, oli ratkaistava ketkä varatoihin, siirtoloihin tai ammattikursseille pyrkivät oli otettava n. s. varatyökortistoon, kaupunginhallitus ilmoitti edellisen vuoden lopulla päättäneensä, että päätöksen teko siitä, ketkä oli hyväksyttävä varatyökortistoon, uskottiin köyhäinhoitolautakunnan toimitusjohtajan B. Sarlinin ja työnvälitystoimiston johtajan V. O. Ahtion tehtäväksi. Tämän johdosta ovat mainitut toimitusjohtajat, jotka ovat kuuluneet kaupunginhallituksen keskuudestaan asettamaan työttömyyskomiteaan sen lisäjäsenenä, joutuneet kaupunginhallituksen puolesta ratkaisemaan useita tuhansia varatoihin pääsyä koskevia anomuksia; ja kun mainittujen kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön antamien ohjeiden mukaan köyhäinhoidon on annettava lausuntonsa varatyöanomuksista ja niissä m.m. todettava varatyöhön pääsyn edellytyksenä, onko työtön työkykyinen ja työhaluinen, onko hän niin heikossa taloudellisessa asemassa, että hän työttömyyden takia saa köyhäinhoidolta avustusta taikka että hänelle lähitulevaisuudessa todennäköisesti olisi tätä avustusta annettava, ellei hänelle voitu järjestää työtä, sekä vielä, oliko työtön avun tarpeessa sellaisen työttömyyden tähden, jota oli jatkunut vähintään 6 päivää sen jälkeen kun asianomainen oli hakenut kunnan työnvälitystoimistosta työtä tai ilmoittanut työttömyyslautakunnalle, työtä sen välityksellä saamatta, joutuivat köyhäinhoitoviraston avustuskansliat näiden selvitysten johdosta toimittamaan tuhansia kodissakäyntejä ja kirjoittamaan kullekin anomuskaavakkeelle lausuntonsa. Köyhäinhoitoviraston työmäärä on näiden toimenpiteiden vuoksi jälleen huomattavasti lisääntynyt ja toimitettavat tutkimukset ovat vieneet runsaasti aikaa, sillä paitsi edellä jo mainittuja selvityksiä, on puheenalaisiin köyhäinhoitoviraston lausuntoihin ollut merkittävä tiedot siitäkin, etteivät anojat ole olleet sairaita tai muuten työhön kykenemättömiä taikka työtä vierovia, etteivät he ole ilman pakottavaa syytä eronneet työpaikoistaan eivätkä pysyväsien köyhäinhoidonnauttijoita, välittömästi työlakon tai työsulun johdosta työttömiksi joutuneita j.n.e. Nousukauteen palattua ovat kuitenkin nämä tapaukset sekä niiden aiheuttamat kodissakäynnit kertomusvuoden lopulla alkaneet huomattavasti vähentyä.

Joulukuun 9 p:nä 1933 päivätyssä kirjeessä Suomen punaisen ristin sairaala, koska köyhäinhoitolautakunta oli useassa tapauksessa hylännyt sairaalan maksusitoumuspyynnöt, ja siten jättänyt laskut sairaalan perittäväksi, sekä huomioonottaen, että sairaala toimiessaan ensiapuasemana oli ollut pakoitettu vastaanottamaan kiireelliset tapaukset vitkastelematta, pyysi köyhäinhoitolautakunnalta sellaista toimenpidettä, että lautakunta aina antaisi maksusitoumuksen niitä henkilöitä koskevissa tapauksissa, joissa sairaala oli potilaan yleistilan ja sairauden vakavuuden takia ollut pakoitettu ottamaan kaupungin paikoille potilaita ilman muuta, ja huomau-

tettiin kirjelmässä lisäksi, että maksusitoumuksen saaminen oli sairaalan mielestä selviö, koska kaupungin omissakin sairaaloissa tapaukset, joissa köyhäinhoitolautakunta oli maksusitoumukset evännyt, olivat jääneet kertymättöminä jääminä kaupungin vahingoksi ja koska Punaisen ristin sairaala, ellei puheenalaisia maksusitoumuksia annettaisi, joutuisi epäedulliseen asemaan sen johdosta, että sen tulisi suorittaa kaupungille omista varoistaan ne erät, jotka potilaat jättivät maksamatta. Kirjelmä päättyi pyyntöön, ettei sairaalaa tällaisissa tapauksissa velvoitettaisi suorittamaan kaupungille tulevia sairasmaksuja. Köyhäinhoitolautakunta käsitteli kirjelmän kokouksessaan tammikuun 4 p:nä ja hyväksyi siinä lautakunnan toimitusjohtajan samalle päivälle päivätyn ehdotuksen vastauskirjelmäksi, jossa m.m. lausuttiin, että toukokuun 7 p:nä 1930 hyväksytyssä Suomen punaisen ristin ja Helsingin kaupungin välisessä sopimuksessa, joka koski yhteistoimintaa sairaalan rakentamiseksi, sanottiin m.m., että sairaalan oli osoitettava kaupungin käytettäväksi 100 paikkaa ja tarpeen vaatiessa 15 lisäpaikkaa sekä otettava Helsingin kaupunkia varten varatuille osastoille kaupungin lukuun »potilaita ainoastaan niillä ehdoin ja siinä järjestyksessä kuin Helsingin kaupungin sairaalain säännöt lokakuun 28 p:ltä 1925 ja niihin myöhemmin tehdyt muutokset määräävät», niin myös, että sairaalan oli kautta vuorokauden huolehdittava lääkäripäivystyksestä ja ensiaputapauksista sekä noudatettava Helsingin kaupungin käytettävänä olevilla osastoilla potilaiden sairaalaan ottamisessa ja sairaalasta poistamisessa ynnä sairaalamaksujen kantamisessa ja tilityksessä jo mainittuja Helsingin kaupungin sairaalain sääntöjä sekä muita sairaalahallituksen näihin seikkoihin nähden antamia säännöksiä, joissa sairaalain säännöissä ja määräyksissä vuorostaan sanottiin, että kaupungin sairaaloihin otettiin, ellei toisin oltu säädetty, Helsingin kaupungissa hengillekirjoitettuja varattomia tai vähävaraisia sairaita, että henkilöitä, jotka eivät olleet Helsingissä hengillekirjoitettuja, oli otettava sairaaloihin ainoastaan köyhäinhoitolautakunnan esityksestä tai, poikkeustapauksissa, asianomaisen ylilääkärin harkinnan jälkeen, sekä että sairaalaan pääsyä varten vaadittiin lääkärintodistus, viranomaisen tai vakavaraisen henkilön antama sitoumus sairaan hoitomaksun suorittamisesta tahi suoritus etukäteen yhdeltä kuukaudelta, rekisteriviranomaisen todistus sekä todistus hengillekirjoittamisesta, jos asianhaarat sitä vaativat, kuitenkin niin, että milloin sairaustapaus oli senlaatuinen, että se vaati pikaista sairaalahoittoa, näistä määräyksistä voitiin myöntää poikkeuksia, minkä lisäksi sairaalain säännöissä vielä määrättiin toimitsijan velvollisuudeksi hankkia vakuus hoitomaksujen suorittamisesta sekä, jos sairas henkilö oli ilman hakemuskirjoja tai epätäydellisin kirjoin otettu sairaalaan, ryhtyä viipymättä toimenpiteisiin asiakirjain hankkimiseksi, kuin myöskin, milloin potilas ei voinut antaa maksusitoumusta tai ennakkosuoritusta, mutta hänen tilansa välttämättä vaati sairaalahoittoa, vaatia ylilääkäriltä todistus tästä ja pyytää viipymättä köyhäinhoitolautakunnalta maksusitoumusta. Kaiken tämän nojalla lautakunnan vastauskirjelmässä todettiin, että Punaisen ristin sairaalan oli potilaita kaupunkia varten varatuille osastoille vastaanottaessaan noudatettava kaupungin omille sairaaloille siinä suhteessa annettuja määräyksiä, jolloin köyhäinhoitolautakunnalta maksusitoumusta hankittaessa oli meneteltävä edellä kerrotuin tavoin; että köyhäinhoitolautakunnalle, jotta se olisi tilaisuudessa köyhäinhoitolain 11 §:n mukaan tutkimaan, oliko maksusitoumus köyhäinhoidon puolesta annettava, oli näin muodoin annettava selvitys asianomaisen henkilön nimestä, syntymäajasta, ammatista, asunto-osoit-

teesta, kirkon- ja henkikirjoituspaikasta y.m.s., jota varten, kuten oli sovittu kaupungin omien sairaalain kanssa, köyhäinhoitolautakunnalle oli viipymättä ja ainakin 7 päivän kuluessa siitä, kun potilas oli sairaalaan vastaanotettu, annettava tarkoitusta varten järjestetyllä kaavakkeella selvitys, jonka saatuaan lautakunta oli ottava maksusitoumuspyynnöt tutkittavakseen, mitä tutkimusta köyhäinhoitolautakunnan oli muutoin mahdotonta suorittaa ja todeta, oliko henkilö todella ollut itse kykenemätön sairaalamaksua suorittamaan. Tutkimus oli välttämätön senkin vuoksi, että Helsingin kaupunki ei muutoin voinut saada korvausta asianomaiselta kotipaikkakunnalta, minkä lisäksi umpimähkäinen maksusitoumusten anto, ilman in casu tapahtuvaa selvitystä, oli omansa Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttiviinkin nähden tarpeettomasti lisäämään köyhäinhoitorasitusta. Vastauskirjelmässä lausuttiin lopuksi, että Punaisen ristin sairaala saattoi ensiapuasemana toimissaan todellakin joutua kantamaan kohtuuttomia menoja, mutta kun niiden välttäminen ei kuulunut köyhäinhoitolautakunnan toimivaltaan, kysymys siltä osalta oli muiden kaupungin viranomaisten ratkaistava. Köyhäinhoitolautakunta lausui lopuksi sen toivomuksen, että Punaisen ristin sairaalan kirjelmässä päiväjärjestykseen saatettu kysymys otettaisiin pohdittavaksi kaupungin sosialijohtajan johdolla kokoontuvassa neuvottelukunnassa, jossa olisivat edustettuina sekä sairaalahallitus että köyhäinhoitolautakunta. Tällainen neuvottelukunta asetettiin myöhemmin, koska se oli osoittautunut välttämättömäksi myöskin maksusitoumusasioiden joustavamman järjestelyn aikaansaamiseksi yleensä, ja laadittiinkin kaupungin sairaaloita ja köyhäinhoitoa sitovat menettelytapaohjeet asiassa, mutta kun ne saatettiin voimaan vasta kertomusvuoden päätyttyä, jää niiden lähempi selostaminen seuraavaan vuosikertomukseen.

Kaupunginhallituksen pyydettyä köyhäinhoitolautakunnalta lausuntoa Suomen kunnantyöntekijäin liittoon kuuluvan Helsingin kaupungin Toimen- ja viranhaltijain yhdistys r.y:n anomuksesta, että kunnalliskodin siivoojatarille järjestettäisiin lain edellyttämä 1 vapaapäivä viikossa, köyhäinhoitolautakunta käsittelee asian kokouksessaan tammikuun 4 p:nä ja päätti yhtyä asiassa hankittuun kunnalliskodin johtokunnan antamaan lausuntoon, jossa anomusta oli vastustettu, sekä sen lisäksi mielipiteenään esittää, vaikka marraskuun 27 p:nä 1917 annetun 8-tunnin päivittäistä työaikaa koskevan lain mukaan työntekijälle olikin sunnuntain aikana järjestettävä vähintään 30 tunnin pituinen, yhtäjaksoinen vapaus työstä, mainitussa laissa kuitenkin säädettiin, että tätä yleistä säännöstä ei ollut ehdottomasti sovellettava, jos työn tekeminen laatu ei sitä sallinut, sekä että valtioneuvostolla oli valta silloinkin, kun muut pakottavat seikat niin vaativat, määrätä poikkeuksia työaikalain säännöksistä vuodeksi kerrallaan, ja olikin valtioneuvosto määrännyt m.m., ettei työaikalain säännöksiä ollut sovellettava sairaaloihin ja vankiloihin, minkä vuoksi ja kun ammattien ylitarkastajakin oli käsityksenään lausunut, ettei 8 tunnin työaikalain määräyksiä voitu soveltaa kunnalliskodin työntekijöihin, koska nämä laitokset sairaiden ja vanhusten hoolto-osastoihin olivat sairaaloihin rinnastettavissa, lautakunta tuli siihen lopputulokseen, että anomuksen olisi annettava raueta, ja niin varsinkin, kun p.o. siivoojattarien asema oli jo järjestetty siten, että heillä oli käytettävänä kohtuullinen, yhtäjaksoinen lepoaika ja kun siivoojattaret itse puolestaan eivät olleet tätä järjestelyä vastaan muistutuksia tehneet. Lautakunta huomautti lopuksi, että kaupunginhallituksen olisi, jos edellä esitettyä laintulkintaa ei pidettäisi riidattomana, pyydettyä valtioneuvostoa ulottamaan poikkeus

nimenomaan kunnalliskotejakin koskevaksi, koska kunnalliskotiin muutoin jouduttaisiin täällä palkkaamaan huomattavasti lisää siivoojattaria, sillä tilapäisten aputyövoimien käyttö ei voinut, järjestyksen pitoa vaarantamatta, tulla kunnalliskodin tapaisessa laitoksessa kysymykseen.

Lähetteellä tammikuun 4 p:ltä kaupunginhallitus pyysi köyhäinhoitolautakunnalta lausuntoa Pelastusarmeijan anomuksesta, että kaupunginvaltuusto myöntäisi Pelastusarmeijalle 20,000 markan suuruisen apurahan, jotta Pelastusarmeija voisi tammi-, helmi- ja maaliskuun ajaksi järjestää n.s. lämmittelytuvan soppatarjoiluineen sellaisille kodittomille miehille, jotka muutoin joutuivat kaiken päivää oleskelemaan kaduilla. Köyhäinhoitolautakunta puolsi anomusta, koska yömajoissa olevat eivät muutoin voineet päivisin päästä pakkastenkaan vallitessa lämpimään ja koska nämä sen vuoksi olivat ryhtyneet tunkeutumaan joko julkisiin rakennuksiin, kuten esim. asemahuoneustoihin, tai yksityisten rappukäytäviin, josta järjestysviranomaisten taholta oli silloin tällöin valituksia kuulunutkin. Kokouksessaan helmikuun 8 p:nä kaupunginhallitus myönsikin Pelastusarmeijalle tarkoitusta varten tilitystä vastaan käytettäväksi helmi—maaliskuun aikana 12,000 markan suuruisen apurahan; ja oli Pelastusarmeijan näin järjestämä lämmittelytupa omansa vähentämään myöskin kerjuuta.

Kuten edellisen vuoden toimintakertomuksessa on mainittu, kaupunginhallitus osoitti lokakuun 18 p:nä 1933 köyhäinhoitolautakunnan käytettäväksi määrärahan köyhäinhoitoviraston kodissakävijäkunnan kentällä tapahtuvan käytännöllisen opetuksen järjestämiseksi. Tämän erittäin hyödylliseksi havaitun opastustoiminnan jatkamiseksi kaupunginhallitus myönsi, tehdyn anomuksen johdosta, lautakunnalle oikeuden käyttää kertomusvuonna 3,000 markkaa.

Kaupunkilähetys oli useampana vuonna järjestänyt ammattikursseja työttömille, joista on ollut huomattava hyöty sekä ammattitaidon kohoamiselle että työttömyyden torjumista tarkoittaville toimenpiteille, minkä vuoksi köyhäinhoitolautakunta on siltä pyydetyissä lausunnoissa säännöllisesti puoltanut Kaupunkilähetyksen tämän toiminnan toteuttamiseksi tekemiä apuraha-anomuksia. Niin oli laita kertomusvuotta koskevaan anomukseenkin nähden, ja myönsikin kaupunginhallitus kokouksessaan tammikuun 12 p:nä jälleen mainituksi vuodeksi 121,170 markan suuruisen avustuksen ammattikurssien järjestämiseksi, edellytyksin, että valtio myönsi tarkoitusta varten yhtä suuren avustuserän, sekä samalla työtuvan ylläpitämistä varten 91,950 markan suuruisen avustuksen, edellytyksin, että valtio tähän tarkoitukseen myöntää osaltaan vähintään 48,650 markkaa. Köyhäinhoitolautakunnan ehdotusten mukaisesti määrättiin avustuksen ehdoiksi m.m., että Kaupunkilähetys kahdesti kuukaudessa ilmoittaa köyhäinhoitolautakunnan rekisteritoimistoon työtuvassaan ja ammattikursseillaan työskentelevien nimet ja osoitteet sekä heille maksetut palkat, kuin myöskin köyhäinhoitoviraston mahdollisesti haluamat muut tiedot, sekä että Kaupunkilähetys asettuu yhteyteen kaupungin vastaavien laitosten kanssa, jotta tuotteiden hinnoittelussa ja myynnissä noudatettaisiin samanlaisia perusteita. Sekä ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi että yhteistoiminnassa kaupungin vastaavien laitosten kanssa on kuitenkin ollut havaittavissa puutteellisuuksia, jotka olisi saatava korjatuiksi avustusehtojen täsmällisemmällä noudattamisella.

Kirjelmässä tammikuun 29 p:ltä Maitopisarayhdistys r.y. anoi, että yhdistyksen lastenhuoltokeskuksissa toimivien lääkäreiden kirjoittamat reseptit

varattomien, köyhäinhuollon avustusta nauttivien ja köyhäinhuollon rekisteröimien vanhempien lapsille hyväksyttäisiin maksuttomien lääkkeitten saantia varten ilman asianomaisen kaupungin aluelääkärin hyväksymistä, koska aluelääkärin hyväksymisen hankkiminen aiheutti monimutkaisuutta, tarpeetonta työtä ja sellaista ajanhukkaa, joka vaikeutti lääkkeitä tarvitsevien lasten hoitoa. Kokouksessaan helmikuun 12 p:nä lautakunta päätti hyväksyä anomuksen ja kehoittaa toimitusjohtajaa saattamaan päätöksen köyhäinhuolltoviraston virkailijakunnan tietoon ja noudatettavaksi, kuten sittemmin tapahtuikin.

Kuten v:n 1933 toimintakertomuksessa on mainittu, lautakunnan toimitusjohtaja alisti mainittuna vuonna helmikuussa lautakunnan harkittavaksi, eikä, sen jälkeen kuin eduskunta oli hyväksynyt hallituksen esityksen eräksi muutoksiksi köyhäinhuollolakiin, ollut syytä asettaa komiteaa valmistamaan lautakunnalle periaatteellinen mietintö siitä, millä linjalla pääkaupungin köyhäinhuollon hallintojärjestelmää olisi uuden lain 17 §:n sallimissa puitteissa ryhdyttävä kehittämään, sekä että lautakunta asettikin tarkoitusta varten komitean, jonka valmistaman lopullisen periaatteellisen mietinnön lautakunta puolestaan hyväksyi marraskuun 6 p:nä 1933 sekä kaupunginvaltuusto saman kuukauden 22 p:nä. Tämän periaatteellisen mietinnön pohjalla köyhäinhuollon hallinto-organisation uudistamista varten asetettu komitea valmisti sittemmin ehdotuksen uudeksi köyhäinhuolto-ohjesäännöksi ja sen edellytyksenä olevaksi asetukseksi perusteluineen. Ehdotukset hyväksyttiin lautakunnan kokouksessa helmikuun 12 p:nä ja päätettiin ne toimittaa viipymättä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi ja vahvistukseen saatettaviksi. Kirjeessä lokakuun 29 p:ltä Uudenmaan läänin lääninhallitus ilmoitti, että Uudenmaan läänin maaherra oli saman kuukauden 18 p:nä antamallaan päätöksellä, sen jälkeen kun asetuskokoelmassa oli edellisen elokuun 31 p:nä julkaistu asetus Helsingin kaupungin köyhäinhuollon hallinnon perusteista, vahvistanut noudatettavaksi kaupunginhallituksen kirjjeessä syyskuun 13 p:ltä 1934 maaherran vahvistettavaksi toimitetun köyhäinhuollon ohjesäännön. Köyhäinhuollolautakunta käsittelee tämän lääninhallituksen ilmoituksen kokouksessaan marraskuun 19 p:nä ja huomioonottaen, että lautakunta oli kirjelmässään kaupunginhallitukselle helmikuun 13 p:ltä samana vuonna ilmoittanut, että kirjelmässä lähemmin selvitetystä syistä siirtyminen uuteen hallintojärjestelmään oli jätettävä riippuvaiseksi siitä, milloin edellä mainittu asetus asiassa tuli julistetuksi ja siihen nojaava uusi ohjesääntö vahvistetuksi, lautakunta päätti saattaa kaupunginhallituksen tietoon, että uutta järjestelmää ryhdytään noudattamaan tammikuun 1 p:stä 1935 lukien. Samassa lautakunnan kokouksessa käsiteltiin hallinto-organisatiokomitean kirjelmä marraskuun 10 p:ltä, jolla komitea lähetti lautakunnan vahvistettavaksi valmistamansa ehdotuksen kaupungin köyhäinhuollolautakunnan ja sen alaisten viranhaltijain johtosäännöksi perusteluineen. Ehdotus johtosäännöksi hyväksyttiin sellaisenaan ja päätettiin samalla painattaa uudet ohje- ja johtosäännöt sekä saattaa ne siten lautakunnan jäsenten ja sen alaisen virkailijakunnan tietoon ja noudatettavaksi. On vielä mainittava, että lautakunta hyväksyi samassa kokouksessa myöskin toimitusjohtajansa laatiman ehdotuksen lautakunnan alaisten työtupien ohjesäännöksi, minkä ehdotuksen työtupien johtokunta oli lokakuun 26 p:nä puolestaan hyväksynyt, ja päätettiin tämäkin ohjesääntö liittää uuteen painatettavaan ohje- ja johtosääntöyhdistelmään.

Köyhäinhuollolautakunnan kokouksessa syyskuun 3 p:nä lautakunnan

toimitusjohtaja ehdotti, että lautakunta päättäisi, edellyttämällä, että uuden hallinto-organisation perusteina olevat asetus ja ohjesääntö tulivat sitä ennen annetuiksi, kaupunginhallitukselle esittää, että uuden hallinto-organisation johdosta köyhäinhoitovirastosta joulukuun 31 p:stä 1934 lukien lakkautettaisiin neljä 5 palkkaluokkaan kuuluvaa apulaiskanslianhoitajan virkaa sekä 7 palkkaluokkaan kuuluva kodissakävijäin valvojan virka; että samaan virastoon perustettaisiin tammikuun 1 p:stä 1935 alkaen neljä uutta 5 palkkaluokkaan kuuluvaa kodissakävijän virkaa ja yksi 7 palkkaluokkaan kuuluva kanslianhoitajan virka; niin myös, että lautakunnan v:n 1935 menoarvioehdotuksen I liitteessä apulaiskanslianhoitajain palkkauksiin esiteltyt erät siirrettäisiin lautakunnan käytettäväksi kodissakävijäin palkkaamiseen sekä samassa liitteessä kodissakävijäin valvojan palkkaukseen esitelty erä käytettäväksi kanslianhoitajan palkkaamiseen. Lautakunta hyväksyi toimitusjohtajan ehdotuksen ja kirjeellä lokakuun 18 p:ltä kaupunginkanslia ilmoitti, että kaupunginvaltuusto oli kokouksessaan saman kuukauden 11 p:nä hyväksynyt tämän lautakunnan esityksen sekä samalla oikeuttanut lautakunnan, harkintansa mukaan, siirtämään, virkoja haettavaksi julistamatta, lakkautettujen virkojen haltijoita uusiin virkoihin. Lautakunta käsiteli asian kokouksessaan marraskuun 5 p:nä ja päätti, että lakkautetun kodissakävijäin valvojan viran haltija, neiti H. Lindroos, oli ilman muuta siirrettävä tammikuun 1 p:stä 1935 lukien perustetun kanslianhoitajan viran haltijaksi, sekä että lakkautettujen apulaiskanslianhoitajien viranhaltijat, nimittäin rouva E. Mellberg, neiti H. Paulin ja neiti L. Winter oli niinkään ilman muuta tammikuun 1 p:stä 1935 lukien siirrettävä perustettujen kodissakävijäin virkojen haltijoiksi, niin myös, että neljäs perustetuista kodissakävijäin viroista, koska neljäs apulaiskanslianhoitajan viran haltija, neiti S. Soldan, oli sanottu irti virastaan ja sen jo jättänyt, oli julistettava haettavaksi.

Pulavuosien aikana oli köyhäinhoitovirastoa ollut vuodelta laajennettava ja sen virkailijakuntaa lisättävä. Kun noususuhdanteen jälleen palattua lautakunnan toimitusjohtaja oli toimintavuoden kesäkuukausien aikana havainnut, että viraston työt olivat alkaneet siinä määrin supistua, että niitä kyettiin hoitamaan jonkun verran pienemmällä tilapäisen työvoiman tililtä palkattavalla työvoimalla, hän oli elokuun 31 p:nä sanonut viraston palveluksesta irti kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen eli siis lokakuun 1 p:stä lukien yhteensä 20 tilapäistä virkailijaa sekä samalla tehnyt ylimääräisen virkailijakunnan sijoituksessa tarpeelliseksi havaittuja siirtoja. Toimitusjohtajan ilmoitettua nämä toimenpiteensä köyhäinhoitolautakunnalle sen kokouksessa syyskuun 3 p:nä 1934 ja jätettyä lautakunnalle niistä seikkaperäisen selostuksensa, lautakunta päätti hyväksyä toimitusjohtajan järjestämän työvoiman vähennyksen.

Edellisen vuoden vuosikertomuksessa on jo mainittu, että köyhäinhoitolautakunta toimeenpani marraskuulla 1933 alkaneet 6 kuukautta kestäneet köyhäinhoitoviraston virkailijakunnan virkailijoita koskevat opintokurssit kaupunginhallituksen myöntämällä määrärahalta. Kun opetuskursseille oli, virkailijakuntaa liiksi rasittamatta, osoittautunut mahdolltomaksi perehdyttää osanottajia riittävässä määrin myöskin erikoiskysymyksiin, ja kun tiedossa oli, että köyhäinhoitolakiin hyväksytyt muutokset tulivat noudatettaviksi tammikuun 1 p:nä 1934, lautakunnan toimitusjohtaja katsoi tarpeelliseksi täydennyskurssien järjestämisen köyhäinhoitoviraston virkailijakunnalle marraskuun 15 p:n 1934 ja toukokuun 15 p:n 1935 välisenä aikana ja

teki siitä köyhäinhuoltolautakunnalle seikkaperäisen esityksen, jonka lautakunta käsitteli kokouksessaan marraskuun 5 p:nä. Lautakunta päätti hyväksyä toimitusjohtajansa ehdotuksen sekä anoa tarkoitusta varten lautakunnan käytettäväksi 7,000 markan suuruisen määrärahan, minkä kaupunginvaltuusto sittemmin myönsikin; ja osallistui näihin täydennyskursseihin suurin osa köyhäinhuoltoviraston virkailijoista.

Edellisessä vuosikertomuksessa on samoin jo mainittu niistä toimenpiteistä, joihin oli ryhdytty n.s. viljelyspalstatoiminnan edistämiseksi kaupungissa. Köyhäinhuoltolautakunnan ehdotuksen mukaisesti kaupunginhallitus kokouksessaan helmikuun 1 p:nä asetti viljelyspalstatoimintaa johtamaan erityisen toimikunnan ja kutsui sen puheenjohtajaksi köyhäinhoidon apulaisjohtajan, filosofianmaisteri S. Seppälän, jonka johdolla viljelyspalstatoimintaa on kertomusvuonna hoidettu.

Helmikuun 8 p:nä päivätyssä kirjeessä kunnalliskodin ja työlaitoksen johtokunta anoi lautakunnan hyväksymistä siihen, että kunnalliskodin C-paviljongin alakerrassa oleviin virkailija-asuntoihin saataisiin huhtikuun 1 p:stä lukien järjestää 20 hoidokkisijaa käsittävä lisäosasto miespuolisia hoidokkeja varten, koska tilanahtaus laitoksessa oli käynyt vaikeaksi ja lisäosaston järjestely mahdolliseksi sen kautta, että virkailijat vapautettiin luontoiseduistaan asuntoonsa nähden korvaamalla ne rahassa. Lautakunta hyväksyi johtokunnan ehdotuksen ja päätti samalla pyytää 6,300 markan suuruisen määrärahan osastolle kertomusvuodeksi palkattavaa ylimääräistä siivoojatarta varten. Kaupunginhallitus vuorostaan hyväksyi lautakunnan asiassa sille tekemän esityksen ja osoitti maaliskuun 22 p:nä tarkoitusta varten pyydetyn määrärahan. Kun tilanahtautta kunnalliskodissa ei vielä tätenkään saatu poistetuksi ja lautakunta oli ollut pakoitettu jo edellisenä vuonna sijoittamaan Hyvinkään kauppalan kunnalliskotiin 17 markan päivämaksua vastaan enintään 40 helsinkiläistä, kunnalliskodin hoitoa kaipaavaa hoidokkia, esitti kunnalliskodin ja työlaitoksen johtokunta lokakuun 13 p:nä, että Hyvinkään kauppalan kanssa toimintavuodeksi tehty sopimus uudistettaisiin v:ksi 1935 perustellen anomustaan huomautuksella, että tilanahtaus talvikaudena muutoin saattoi jälleen muodostua niin suureksi, ettei voitu noudattaa sosialiministeriön hoidokkien sijoitukseen nähden määräämiä ilmakuutio- ja pinta-alaminimejä. Kokouksessaan marraskuun 5 p:nä lautakunta hyväksyi johtokunnan ehdotuksen.

Kun julkisessa sanassa ja eduskunnassakin oli tuon tuostakin lausuttu, että köyhäinhoito oli lukuisissa kunnissa joutunut avustamaan sellaisten täysin työkykyistenkin henkilöiden perheitä, jotka olivat yksityisten töissä, mutta saivat niin alhaisen palkan, ettei se riittänyt normaalki katsottavien tarpeiden tyydyttämiseen, asetti valtioneuvosto n.s. työpalkkakomitean tutkimaan palkkatilannetta maassa ja laatimaan ehdotuksen niiksi toimenpiteiksi, jotka näyttäivät tarpeellisilta. Komitea pyysi m.m. Helsingin kaupunginhallitukselta tietoja siitä, oliko ja missä määrin Helsingin kaupungin köyhäinhoidon ollut annettava avustusta työntekijöille alipalkkauksen vuoksi ja kaupunginhallitus vuorostaan maaliskuun 22 p:nä päivätyllä lähetteellä vaati asiassa tietoja köyhäinhuoltolautakunnalta. Lautakunta käsitteli asian kokouksessaan huhtikuun 9 p:nä ja hyväksyi toimitusjohtajansa asiassa laatiman kirjelmän, jossa todettiin, että vaadittujen tietojen kokoaminen yli neljän vuoden ajalta luokittelemalla, kuten oli tarkoitettu, työntekijät maatalouden, metsätalouden, metalliteollisuuden, kivi-, savi-, lasi- y.m. teollisuuden, nahka-, kumi- ja karvateollisuuden, kutomateollisuus-

den, vaatetusteollisuuden, paperiteollisuuden, rakennusteollisuuden, kemiallisen- sekä terva-, öljy- y.m.s. teollisuuden, valaistus-, voimansiirto- ynnä vesijohtoteollisuuden, ravintoaineteollisuuden, väkijuoma- ja mallasjuomateollisuuden, tupakka- y.m. nautintoaineteollisuuden, graafillisen teollisuuden, muun teollisuuden, merenkulun, lastaus-, purkamis- y.m.s. työn, ravintola-, kahvila- ja hotelliliikkeen ynnä muun kauppaliikkeen aloilla työskenteleviin ammattiryhmiin sekä päälle päätteeksi työntekijöihin, jotka eivät kuuluneet mihinkään edellä luetelluista ryhmistä, olisi kysynyt kohtuuttoman suuren työn, koska Helsingin kaupungissa pulavuosina kymmenentuhannet ihmiset olivat saaneet avustusta ja koska valtiolle annettavassa köyhäinhuoltotilastossa köyhäinhoidolta ei oltu vaadittu tällaisia tietoja, eikä köyhäinhoito siis ollut arvannut järjestää rekisterikortistiaan sellaiseksi, että tiedot olisi kyetty sen nojalla ilman muuta antamaan; ja esittikin lautakunta, että tietojen vaatimus saisi raueta. Lausunnossa todettiin kuitenkin lautakunnan yleisenä käsityksenä, että palkkataso oli erinäisissä yksityisten työnantajien töissä pulavuosina osaltaan vaikuttanut lukuisissa tapauksissa kaupungin köyhäinhuoltorasituksen nousuun, koska varsinkin suurempi-perheisten henkilöiden oli ollut melkein mahdotonta täyttää elatusvelvollisuuttaan normaalisia tarpeita tyydyttävällä tavalla alipalkkauksen vuoksi, mutta oli tilanteessa kuitenkin jo tapahtunut ilmeistä tervehtymistä. Työpalkkakomitea kuuli sen jälkeen asiantuntijoina kokouksessaan lautakunnan toimitusjohtajaa Br. Sarlinia ja apulaisjohtajaa S. Seppälää, jotka esittivät komitealle ylimalkaisempia havaintoja ja numeroita, joiden pohjalla oli mahdollista tehdä päätelmiä palkkatason suhteesta kaupungin köyhäinhoitoon.

Maaliskuun 27 p:nä päivätyllä läheteellä kaupunginhallitus pyysi köyhäinhuoltolautakunnalta lausuntoa kaupungin rahatoimenjohtajan laatimasta ja tarkoitusta varten asetetun komitean tarkastamasta ehdotuksesta talousarvioasetelman uudistamiseksi. Lautakunta käsittelee asian kokouksessaan huhtikuun 9 p:nä ja piti puolestaan asetelmaehdotusta oleellisin osin oikeille perusteille rakentavana.

Raajarikkoisten huoltolaitoksen johtokunta kääntyi huhtikuun 9 p:nä päivätyllä kirjeellä köyhäinhuoltolautakunnan puoleen pyytäen lautakunnan toimenpidettä siihen, että Raajarikkoisten huoltolaitoksen ortopediseen poliklinikkaan annettavat köyhäinhoidon maksusitoumukset laadittaisiin sellaisiksi, että lautakunta samalla kertaa sitoutuisi niissä korvaamaan varsinaisen sairaalahoidon lisäksi myös tarpeelliset ortopediset apuneuvot. Kokouksessaan toukokuun 7 p:nä lautakunta päätti, että maksusitoumuksissa sitoudutaan vuodemaksun ohella kulloinkin suorittamaan myös kulut röntgenvalokuvista sekä proteeseista, jos maksusitoumusta varten lähetyksessä lääkärintodistuksessa on ilmoitus siitä, mitä proteesi enintään tulee maksamaan, jotta köyhäinhoidolla on tilaisuus arvostella menoerän kohtuullisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta, mutta että maksusitoumus oli, ellei äsken mainittua ilmoitusta jo maksusitoumusta pyydetäessä voitu esittää, myöhemmin pyydetävä erikseen ja silloin esitettävä hintailmoitus.

Toukokuun 2 p:nä päivätyllä läheteellä kaupunginhallitus pyysi köyhäinhuoltolautakunnalta lausuntoa herrojen H. Paciuksen ja B. Svanbäckin Helsingin tuberkuloottisten puolesta tekemästä anomuksesta, että kaupunkiin perustettaisiin tuberkuloottisia varten työkoteja ja työtupia. Käsiteltäisiin asian kokouksessaan kesäkuun 4 p:nä lautakunta lausunnossaan tunnusti anomuksen perustelut yleensä huomionarvoisiksi, koska tuberkuloottisten oli sängen vaikeata saada työtä ja koska monet heistä, jos pääsivät

työhön, joutuivat työskentelemään oloissa, jotka eivät suoneet tilaisuutta tarpeelliseen terveydenhoitoon ja lepoon, niin että heidän sairautensa sen johdosta paheni. Lautakunta oli kuitenkin sitä mieltä, että laajemmat, tarkoitukseen sopiviksi harkitut toimenpiteet olisi uskottava tuberkuloottisten huoltoon erikoisesti perehtyneitten kaupunginviranomaisten asiaksi sekä että vireillä olevan uuden tuberkuloottisten asuntotalon rakentamiskysymystä olisi kiirehdittävä ja sen yhteydessä otettava pohdittavaksi myös kysymys tuberkuloottisten työtuvista.

Kokouksessaan kesäkuun 4 p:nä köyhäinhoitolautakunta otti käsiteltäväkseen toimitusjohtajansa toukokuun 24 p:nä lautakunnalle osoittaman laajahkon promemorian, jossa toimitusjohtaja esittämillään perusteilla ehdotti, että lautakunnan alainen lastenpäiväkoti, joka sijaitsi vuokrahuoneistossa Alppikadun 19:ssä, lakkautettaisiin heinäkuun 1 p:stä lukien sekä että kodin virkailijakunta sanottaisiin irti toimestaan virkasäännön mukaista irtisanomisaikaa noudattamalla ja kodin irtaimisto luovutettaisiin kunnalliskodille, koska kaupunki oli v:n 1929 alusta lukien ottanut huostaansa aikaisemmin yksityisten hallussa olleet, mutta kunnan avustusta nauttineet lastentarhat ja koska lastentarhoille marraskuun 11 p:nä 1927 annetun lain ja sen täytäntöönpanoasetuksen mukaan voitiin saada $\frac{1}{3}$ laitoksen kohtuullisiksi harkituista vuosimenoista valtiolta, joten lautakunnan alaisen erillisen lastenpäiväkodin jatkuva ylläpito oli käynyt tarpeettomaksi ja kaupungin edun vastaiseksi. Lautakunta hyväksyi toimitusjohtajan ehdotuksen ja kaupunginhallitus, jonka ratkaistavaksi asia alistettiin, puolestaan hyväksyi toimenpiteen. Päiväkoti lakkautettiin heinäkuun 1 p:nä.

Kokouksessaan kesäkuun 4 p:nä köyhäinhoitolautakunta päätti, toimitusjohtajansa ehdotuksen asiassa hyväksyen, pyytää kaupunginhallituksesta apulaisjohtaja, filosofianmaisteri S. Seppälälle 1,500 markan suuruisen apurahan osanottoa varten Pohjoismaiden sosialifilantrooppiseen kokoukseen ja opintopäiviin Tukholmassa kesäkuun 18—20 p:nä sekä samoin 1,100 markan suuruiset apurahat toimitusjohtaja Br. Sarlinille, asiamies W. Eloniemelle ja apulaisjohtaja J. Jakobssonille osanottoa varten Ruotsin huolto-työntekijäin liiton ja Suomen vastaavan liiton päättämään opintomatkaan Viroon ja Latviaan kesäkuun 15—22 p:nä. Kaupunginhallitus myönsikin pyydytyt apurahat kokouksessaan kesäkuun 7 p:nä. Osanotto mainittuihin tilaisuuksiin muodostui köyhäinhoidon johtaville virkamiehille erittäin antoisaksi.

Kun lautakunnan toimitusjohtaja oli havainnut, että monet juopottelevaa tai muutoin huonoa elämäntapaa viettävät yksinäiset tai perheensä elatuksen laiminlyöneet ja perheestään erossa asuvat pyrkivät köyhäinhoidon elätettäväksi, ja kun työlaitoksen ahtauden vuoksi ja varteenottaen Käpylän työlaitoksen ammattitaidottomille soveltumattomat työmuodot, tällaisia aineksia ei voitu sijoittaa työlaitokseenkaan, toimitusjohtaja laati laajahkon promemorian kaupungin sosialijohtajalle ja esitti siinä, että mainitunlaisille henkilöille järjestettäisiin sopivia töitä, joihin köyhäinhoitolautakunta heidät osoittaisi, että miehiä ei työmailta erotettaisi sen vuoksi, että he juopottelun takia tai muista syistä kävivät niissä vain epäsäännöllisesti sekä että näille, joilla siten olisi tilaisuus työllään hankkia elatuksensa, ei pelkästään siitä syystä, että he tahallisesti laiminlöivät käyttäen hyödykseen tarjottua työtilaisuutta, annettaisi mitään köyhäinavustusta, ellei sairas tai muu todistettu syy sitä vaatisi. Kaupunginhallitus teki asiassa esityksen kaupunginvaltuustolle, ja kaupunginkanslian toukokuun 31 p:nä

päivätyssä kirjeessä ilmoitettiin köyhäinhoitolautakunnalle, että valtuusto oli päättänyt käyttövaroistaan työttömyyden varalta osoittaa kiinteistö-lautakunnan käytettäväksi tarkoitusta varten kaupungin lähimetsien raivaus- ja puhdistushakkuutöiden suorittamiseen 125,000 markkaa sekä samalla määrännyt, että työt oli suoritettava varatoina sillä poikkeuksella varatyö-määräyksistä, että työntekijät, paitsi tarvittavat ammattityöntekijät, näihin töihin osoitettiin köyhäinhoitoviranomaisten toimesta, joiden kanssa myös oli neuvoteltava työntekijöiden erottamisesta työstä. Työntekijöiden osoit-taminen mainituille työmaille järjestettiin yhdenmukaisuuden saavuttami-seksi VI:n avustuskanslian asiaksi, ja järjestelmä on osoittautunut sosialisessa mielessä tarkoituksenmukaiseksi ja antanut hyviä tuloksia. Tämän vuoksi kaupunginvaltuusto myönsi kokouksessaan syyskuun 19 p:nä tarkoitusta varten 225,000 markan suuruisen lisämäärärahan.

Otteella toukokuun 24 p:nä tehdystä pöytäkirjastaan kaupunginhallitus ilmoitti päättäneensä, että keskityksen aikaansaamiseksi kesäkuun 15 p:stä lukien kaupungin lihanhankinnat oli jätetty, kuten tarkoitusta varten ase-tettu komitea oli ehdottanut, kaupungin keskuskeittolan huolehdittaviksi. Kokouksessaan heinäkuun 2 p:nä lautakunta käsitteli asian ja määräsi, että kunnalliskodin ja työlaitoksen sekä lautakunnan alaisten työtupien johto-kuntien oli ryhdyttävä noudattamaan kaupunginhallituksen päätöstä.

Otteella kesäkuun 7 p:nä tehdystä pöytäkirjastaan kaupunginhallitus ilmoitti ehdottaneensa kaupunginvaltuustolle, että kaupunki täyttäisi sen käytettäväksi Tuusulan työsiirtolaan asetetut paikat sekä sitoutuisi suoritta-maan valtioneuvoston huhtikuun 11 p:nä vahvistamissa ohjeissa mainitut matkakulut ja korvaukset, joiden peittämiseksi kertomusvuonna olisi myön-nettävä 80,000 markan suuruinen määräraha sekä päättäneensä antaa työn-välitystoimiston tehtäväksi valita työsiirtolaan lähetettävät miehet sekä kehoittaa köyhäinhoitolautakuntaa toimittamaan siirtolaan pyrkivät asian-omaisten aluelääkäreitten tarkastettaviksi. Köyhäinhoitoviraston avustus-kansliat joutuivat tämänkin määräyksen johdosta suorittamaan melkoisen määrän lisätyötä.

Kesäkuun 1 p:nä päivätyllä lähetteellä kaupunginhallitus pyysi köyhäin-hoitolautakunnalta lausuntoa kiinteistölautakunnan ehdotuksesta, että Kirstinkadun kansakoulutalo luovutettaisiin köyhäinhuollon työtupien käy-tettäväksi. Lautakunta käsitteli asian kokouksessaan heinäkuun 2 p:nä hyväksyen silloin puheenjohtajan ja toimitusjohtajan kesäkuun 14 p:nä päivätyssä kirjelmässä asian kiireellisyyden vuoksi jo antaman lausunnon, jossa puollettiin Kirstinkadun kansakoulutalon luovuttamista työtupatarkoi-tusta varten sekä esitettiin, että Pengerkadun 11:n vuokrahuoneissa sijainnut työtupa siirrettäisiin Kirstinkadulle sekä että siirron yhteydessä Penger-kadun työtuvan tuberkuloottisten osasto lakkautettaisiin. Siirto tapahtui marraskuun 1 p:nä.

Kesäkuun 18 p:nä päivätyssä kirjeessä kaupunginhallitus, sen johdosta, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli kaupunginhallitukselta pyytänyt seuraavan työttömyyskauden huoltosuunnitelman laatimista var-ten lausuntoa seuraavan talven työttömyysilanteen todennäköisestä kehi-tyksestä, kehoitti köyhäinhoitolautakuntaa esittämään käsityksensä siitä, minkälaisiksi olosuhteet köyhäinhuollon alalla todennäköisesti tulisivat seu-raavan talven kuluessa muodostumaan. Kokouksessaan heinäkuun 2 p:nä lautakunta päätti käsityksensä lausua, että jos varatyöt tykkänään lakkau-tettaisiin tai niitä huomattavasti supistettaisiin, köyhäinhoitomenot, joissa

palanneen noususuhdanteen johdosta jo oli päästy alenevaan suuntaan, alkaisivat jälleen kohota sekä köyhäinhoitoon uudelleen työttömyyden vuoksi kasaantua avustettavia, jotka varsinaisesti eivät köyhäinhoitoon kuuluneet.

Köyhäinhoitolautakunnan kokouksessa heinäkuun 2 p:nä lautakunnan toimitusjohtaja ilmoitti lähettäneensä apulaisjohtajille, asiamiesosastolle ja kaikille avustuskansliuille, viimeksi mainituissa myös asianomaisten lautakunnan jäsenten tietoon saatettavaksi kiertokirjeen, jossa oli annettu tarpeelliset ohjeet lakossa oleville ja heidän perheilleen annettavasta köyhäinhoidosta. Toimitusjohtajan toimenpide ja kiertokirjeen sisältö hyväksyttiin.

Syyskuun 4 p:nä päivätyssä anomuskirjelmässä Maitopisara r.y. pyysi, että yhdistykselle, jonka toiminta ja tarkoitusperät olivat köyhäinhoitolautakunnalle tunnetut, köyhäinhoidon puolesta korvattaisiin ne menot, jotka yhdistykselle johtuivat niistä valohoitoikäisistä, joita annettiin yhdistyksen lääkärin määräyksestä yhdistyksen ylläpitämissä lastenhuoltokeskuksissa sellaisille yhdistyksen huoltoon uskotuille lapsille, joiden vanhemmat saivat köyhäinhoitoa Helsingin kaupungilta. Köyhäinhoitolautakunta käsitteli asian kokouksessaan lokakuun 1 p:nä päättäen hyväksyä yhdistyksen anomuksen, mutta kuitenkin ainoastaan toistaiseksi ja kunnes sen kokemuksen nojalla, joka oli saatu laskutusten summista, ehkä toisin määrättiin.

Syyskuun 24 p:nä päivätyllä läheteellä kaupunginhallitus pyysi köyhäinhoitolautakunnan lausuntoa sosialiministeriön syyskuun 17 p:nä päivätyssä kirjeessä kaupunginhallitukselle lähetetystä anomuskirjelmästä, jonka Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön työttömyyskomitea oli syyskuun 11 p:nä päivättynä toimittanut valtioneuvostolle ja jossa m.m. annottiin, että helsinkiläisille työntekijöille, jotka olivat joutuneet työttömyyden tähden käyttämään Helsingin kaupungin köyhäinhoitolaitoksen velka-avustusta, annettaisiin täydellinen vapautus näin syntyneestä velastaan siten, että köyhäinhoito pyyhkisi sen pois kerta kaikkiaan sekä että valtio tästä poistosta korvaisi vähintään 50 %. Köyhäinhoitolautakunta käsitteli asian kokouksessaan marraskuun 5 p:nä, jolloin pöytäkirjaan merkittiin, että myöskin köyhäinhoidon ylitarkastaja oli syyskuun 26 p:nä päivätyssä kirjeessä lähettänyt lautakunnalle tiedoksi jäljennöksen edellä mainitun komitean valtioneuvostolle osoittamasta anomuskirjelmästä ja samalla huomauttanut, että anomuskirjelmä koski köyhäinhoitoa siltä osalta, jossa pyydettiin, ettei työttömille annetusta köyhäinavusta perittäisi korvausta, miltä osalta anomuksen siis oli katsottava kohdistuvan köyhäinhoitolautakuntaan eikä valtioon. Lautakunta hyväksyi äänestyksen jälkeen toimitusjohtajansa asiassa laatiman, laajasti perustellun lausuntoehdotuksen, jonka mukaisesti lautakunta päätti, että voimassaolevan köyhäinhoitolain 52 §:n säännökset huomioonottaen lautakunta ei katsonut olevansa oikeutettu kertakaikkiaan luopumaan työttömyydenkään aiheuttamissa tapauksissa korvauksesta, vaan oli korvauksesta luovuttava ja vapautus korvauksesta annettava edelleenkin ainoastaan joko asianomaisten itsensä tai lautakunnan asiamiehen aloitteesta, kussakin tapauksessa erikseen tapahtuvan tutkimuksen perusteella, varteenottaen kuitenkin, että vapautuksissa oli, milloin työttömät ilman omaa syytään olivat nimenomaan työttömyyden vuoksi joutuneet niin hädänalaiseen asemaan, että heille oli ollut annettava köyhäinhoitoa, meneteltävä mahdollisimman suurella inhimillisyydellä kiinnittämällä huomiota köyhäinhoitolain 21 §:n säännökseen, jonka mukaan avustusta oli annettava siten, että työkykyinen avunsaaja voi, mikäli mahdollista, ru-

veta elättämään itseänsä. Köyhäinhoitolautakunnan vähemmistö, 7 jäsentä, yhtyi äänestyksessä kannattamaan lautakunnan varapuheenjohtajan ehdotusta, jonka mukaan korvauksen perimisestä luopumisesta työttömyys-tapauksissa olisi ollut annettava lautakunnan jaostoille yleinen luopumisohje sekä viran puolesta otettava kaikki työttömyydestä johtuneet avustus-tapaukset kokonaisuudessaan korvauksesta luopumisen aikaansaamiseksi tutkittaviksi.

Kun vierailta paikkakunnilta työttömiä edelleen oli suurin joukoin saapunut Helsingin kaupunkiin ilmeisesti toivossa saada täällä helpommin ansio-työtä, pyydettiin valtiolta, kuten edellisenäkin vuonna, apurahaa luotto-kuljetuslippujen muodossa hädänalaisten työttömien vieraskuntalaisten toi-mittamiseksi kotipaikkakunnilleen, ja myönnettiin tarkoitusta varten useassa erässä riittävät määrärahat.

Edellisen vuoden vuosikertomuksessa on jo mainittu, että kaupungin-hallitus oli, kaupunginvaltuuston köyhäinhoitomenojen supistamista tar-koittaneen päätöksen johdosta pyytänyt filosofiantohtori J. Jännestä suorittamaan selvityksen mainittujen menojen mahdollisista supistamiskeinoista sekä asettanut 5-jäsenisen komitean kehittämään asiaa sanotun selvityksen pohjalla edelleen. Tohtori Jänneksen ehdotuksista on edellisessä vuosikerto-muksessa mainittu sekä lausuttu, ettei hän jättänyt kaupunginhallitukselle ennen v:n 1933 päättymistä lopullista esitystä köyhäinhoitomenojen supista-miseksi. Sellaista esitystä ei tohtori Jännes, mikäli köyhäinhoitolautakun-nalle on tunnettua, onnistunutkaan laatimaan, vaan lienee asetetun komitean viimeisessä istunnossa todettu, että toimenpiteet köyhäinhoitomenojen supis-tamiseksi alaan perehtymättömän ulkopuolisen voiman viitoittamia teitä oli katsottava rauenneiksi, kuten hyvin saattoi arvatakin. Välillisesti oli täten kuitenkin tullut todetuksi, että köyhäinhoitolautakunta ja sen alainen virkailijakunta olivat hoitaneet köyhäinhoitoa pulavuosinakin lain ja asetusten sekä kaupungin edun mukaisesti sekä että menojen arvaamaton nousu oli johtunut, kuten köyhäinhoidon taholta moneen otteeseen oli todis-tettukin, ei huolimattomuudesta eikä asian ymmärtämättömyydestä, vaan yksinomaan siitä, että tuhansia ihmisiä oli työttömyyden vuoksi päätenyt köyhäinhoitoon, kun näille ei oltu järjestetty varatöitä.

Paitsi edellä kerrottuja köyhäinhoitolautakunnan käsittelemiä asioita on mainittava, että toimitusjohtaja on yksissä neuvoin apulaisjohtajien kanssa vuoden varrella valmistellut ja saattanut täytäntöön köyhäinhoito-virastossa erinäisiä järjestelyjä, joilla on pyritty ratsionalisoimaan työvoiman käyttöä sekä keventämään köyhäinhoitorasitusta. Hallinto-organisation kiteyttämiseksi yhä tarkempiin ja tarkoituksenmukaisempiin muotoihin, virkailijain toimintatapojen ja menetelmien yhdenmukaistamiseksi sekä havaittujen epäkohtien korjaamiseksi toimitusjohtaja on kertomusvuoden kuluessa antanut yhteensä 35 kiertokirjettä, joista muutamat ovat olleet hyvinkin seikkaperäiset.

2. Köyhäinhoitovirasto.

Virkailijat. Virkailijakunnassa ei kertomusvuonna tapahtunut mainit-tavia muutoksia. Tilapäistä työvoimaa varten osoitettujen määrärahojen puitteissa palkatuista ylimääräisistä virkailijoista voitiin vuoden lopussa eräitä vapauttaa lautakunnan palveluksesta.

Kansliatyö. Yleinen osasto lähetti vuoden varrella yhteensä 8,061 kirjelmää. Niistä oli puheenjohtaja allekirjoittanut ja toimitusjohtaja varmentanut 227, toimitusjohtaja yksin 784, apulaisjohtajat 591, rekisteritoimiston hoitaja 200 sekä avustuskanslioiden hoitajat yhteensä 6,259¹⁾. Viimeksi mainituista lähetti I kanslia 812, II kanslia 530, III kanslia 538, IV kanslia 531, V kanslia 459, laitoskanslia 1,976, VII kanslia 471, VIII kanslia 362 ja IX kanslia 580. Muilla paikkakunnilla asuvien köyhäinhoitoanomukset nousivat yhteensä 2,805:een. Kunnalliskotiin tai työlaitokseen pääsyä koskevia anomuksia tehtiin 605 ja hyväksyttiin niistä 542. Anomuksia köyhäinhoidon saamisesta tehtiin kanslioihin yhteensä 83,964. Niistä valmisteli avustuskanslia I 10,657, kanslia II 10,770, kanslia III 8,102, kanslia IV 9,314, kanslia V 8,046, laitoskanslia 10,265, kanslia VII 9,792, kanslia VIII 7,182 ja kanslia IX 9,836.

Avustuskansliat pidettiin avoimna yleisölle arkipäivisin klo 9—14, mutta avustuksenanojien suuren lukumäärän vuoksi eivät työt kanslioissa läheskään aina päättäneet vastaanottoajan kuluessa.

Näissä kanslioissa käsiteltyjen asioiden lukumäärä nousi kaikkiaan 487,288:aan, joista kanslia I:ssä käsiteltiin 54,961, kanslia II:ssa 62,653, kanslia III:ssa 59,257, kanslia IV:ssä 52,556, kanslia V:ssä 58,056, kanslia VI:ssa (laitoskansliassa) 45,040, kanslia VII:ssä 62,121, kanslia VIII:ssa 42,154, kanslia IX:ssä 50,490.

Kodissakävijät suorittivat vuoden kuluessa yhteensä 83,703 kodissakäyntiä, jotka jakautuivat eri kanslioihin kuuluvien tarkastuspiirien välillä seuraavasti:

Kanslia.	Käyntejä.	Kanslia.	Käyntejä.
I	10,429	VI, laitoskanslia	9,455
II	11,066	VII	9,428
III	8,430	VIII	7,108
IV	9,388	IX	9,639
V	8,760		
		Yhteensä	83,703

Kodissakävijäin valvoja toimitti kertomusvuonna 550 kodissakäyntiä avustuksensaajain luona; hänen käyntinsä aiheuttivat erinäisissä tapauksissa muutosehdotuksia avustusmääriin. On kuitenkin huomattava, että kodissakävijäin valvoja joutui kertomusvuonna toimimaan 98 päivää v.t. apulaisjohtajana sekä suorittamaan huomattavan määrän tilastotyötä.

Köyhäinhoidon diakonissat toimittivat määrätyissä tapauksissa avustusten jaon ja antoivat huoltoa perheissä, joissa oli alaikäisiä tai sairaita taikka muita sellaisia henkilöitä, jotka syystä tai toisesta tarvitsivat erikoishuoltoa. Diakonissojen ja diakonissan apulaisten kodissakäyntien luku nousi yhteensä 82,496:een.

Köyhäinhoitolautakunnan keskuskanslia kaikkine siihen kuuluvine osastoineen sijaitsi edelleen Siltasaarenkadun talossa n:o 3.

Rekisteritoimisto. Yksityishenkilöt, hyväntekeväisyysyhdistykset y.m. tekivät rekisteritoimistolle seuraavan määrän avunetsijöitä koskevia tiedusteluja:

¹⁾ Avustuskanslioiden kirjeenvaihtoa pienensi se, että papinkirjoja ei kertomusvuonna tilattu juuri nimeksikään postitse.

Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön avustuskomitea	3,002
Työnvälitystoimisto	2,752
Lastensuojelulautakunta	1,451
Ruotsinkieliset kansakoulut	750
Tuberkuloosihuoltotoimisto	102
Yksityishenkilöt	25
	Yhteensä 8,082

Tehtyjen kyselyjen lukumäärä jakaantui eri kuukausille seuraavasti:

Tammikuu	1,175	Toukokuu	325	Syyskuu	859
Helmikuu	752	Kesäkuu	92	Lokakuu	896
Maaliskuu	832	Heinäkuu	72	Marraskuu	1,053
Huhtikuu	903	Elokuu	125	Joulukuu	998

Aikaisemmin ovat sekä yksityiset että yhdistykset ja järjestöt tehneet rekisteritoimistolle siksi lukuisasti ilmoituksia puutteenalaisille antamastaan avustuksesta, että niistä on voitu antaa tarkempia numerotietojakin. Viime vuosien varrelta on todettava, että tällaiset ilmoitukset, joilla olisi oleellista merkitystä virallisen köyhäinhuollon työlle, ovat supistuneet verraten vähiin. Ainoastaan kansakoulut ja muutamat hyväntekeväisyysyhdistykset ovat edelleen ilmoituksia antaneet. On syytä pyrkiä uudelleen yleistämään ilmoitusmenettelyä ja velvoittaa, kuten on alkanut tapahtuakin, ainakin ne järjestöt, seurakunnat ja yhdistykset, jotka nauttivat kaupungin varoista avustusta, poikkeuksetta täyttämään ilmoitusvelvollisuutensa, jotta rekisteritoimiston kortit todella antaisivat luotettavan kuvan avustustoiminnan laadusta ja laajuudesta, ja entistä elävämpi yhteistyö lakimääräisen köyhäinhuollon ja yksityisen hyväntekeväisyyden kesken saataisiin aikaan. Tämä voitaisiin helposti toteuttaa sitäkin suuremmalla syyllä, kun rekisteritoimiston keskus-kortisto on nyttemmin saatu uudistetuksi ajan vaatimuksia vastaavalle tasolle.

Toimintavuoden kuluessa annettiin uusi avustuskortti yhteensä 4,592 henkilölle.

Rekisteröityjen henkilökorttien lukumäärä lisääntyi 5,554 ja oli vuoden viimeisenä päivänä 88,274. Henkilöasiakirjavihkojen luku vuorostaan lisääntyi 5,569 ja oli niiden koko lukumäärä vuoden lopussa 81,477.

Varoituksen saaneet henkilöt. Poliisin pyynnöstä toimitusjohtaja varoitti 66 miestä ja 3 naista kerjuusta sekä apulaisjohtaja 987 miestä ja 1,474 naista irtolaisuudesta. Viimeksi mainitut varoitukset jakautuivat vuoden eri kuukausille seuraavasti:

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.		Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Tammikuu ..	84	159	243	Heinäkuu .	61	131	192
Helmikuu ..	82	86	168	Elokuu	64	118	182
Maaliskuu ..	75	103	178	Syyskuu ..	114	149	263
Huhtikuu ..	96	118	214	Lokakuu ..	82	132	214
Toukokuu ..	87	131	218	Marraskuu .	73	118	191
Kesäkuu ..	101	141	242	Joulukuu ..	68	88	156
					Yhteensä 987 1,474 2,461		

Asiamiesosasto. Tehtävien laatuun nähden asiamiesosasto oli jaettuna viiteen eri toimistoon.

I. Yleistoimisto hoiti pääasiassa seuraavat osaston yleiset tehtävät: 1) köyhäinlaitoksentalon ja sen holhouksen alaisten edun valvonnat, 2) köyhäinlaitoksentalon täyteen huolenpitoon joutuneiden henkilöiden omaisuuden haltuunotto ja realisoiminen, 3) köyhäinlaitoksen avustusta ja sen korvausta koskevat valitukset niiden johdosta vaadittuine selityksineen, 4) korvausta koskevat lainhaut ja niiden sekä toisten kuntien Helsingin kaupungin köyhäinlaitoksentalon kohdistamien lainhakujen aiheuttamat selitykset, 5) kotipaikkaoikeusselvittelyt ja henkikirjoitusta koskevat tutkimukset arkistoissa, 6) elatusvelvollisten maksukyvyyn tutkimukset ja lausunnot korvauskyvystä, 7) köyhäinlaitoksen avustuksen väärinkäyttöä koskevat tutkimukset ja niiden aiheuttamat oikeudenkäynnit, 8) toispaikkakuntalaisten kotikuntaan lähettämisen edellytysten tutkimukset ja niiden johdosta aiheutuneet lainhaut selityksineen, sekä 9) toisissa kunnissa asuvien helsinkiläisten köyhäinlaitosta koskevien korvaushakemusten esittelyt jaoston kokouksissa.

II. Ulkokuntalaisia koskevien asiain eli A-toimisto hoiti korvausten perimiset toisilta kunnilta sekä toispaikkakuntalaisten kotipaikkakuntaan lähettämisen valmistelut. Toisille kunnille esitettiin korvausvaatimuksia 6,143 tapauksessa, joista 5,538 koski suoritusta köyhäinlaitoksentalon ja 605 lastensuojelulaitoksentalon antamasta huollosta. Näistä oli uusia tapauksia 1,782, joista 113 koski lastensuojelulaitoksentalon antamaa hoitoa. Vuoden kuluessa selvitettiin 2,322 tapausta, joista 190 lastensuojelulaitoksentalon tapausta. Toimistosta lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 18,052 ja saapuneiden 13,959.

III. Ulkokunnissa hoidettujen helsinkiläisiä koskevien asiain eli B-toimisto hoiti toisissa kunnissa asuvien helsinkiläisten avustuksista tehtyjen korvausvaatimusten selvittelyt ja valmistelut lautoksentalon X:ssä jaostossa käsittelyä varten. Vuoden varrella saapui vierailta kunnilta vaatimuksia 3,289 tapauksessa, joista 228 koski annettua lastensuojelulaitoksentalon avustusta. Toimistoon saapuneiden kirjelmien lukumäärä oli 4,725 ja lähetettyjen 4,120.

IV. Valtiontapauksien eli D-toimisto hoiti korvauksen hakemiset valtiolta. Köyhäinlaitoksentalon, jonka valtio lain mukaan on velvollinen korvaamaan, tehtiin 811 tapauksessa korvausvaatimus. Tämän lisäksi toimisto haki valtiolta korvausta sotaorpojen huollosta, ammattiopetusavustuksesta, ulkomaalaisten matka-avustuksesta ja köyhäinlaitoksentalon toimesta hankituista proteeseista. Toimistosta lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 1,421 ja saapuneiden 1,412.

V. Yksityisiin elatusvelvollisiin kohdistuvien korvausasiain eli L-toimisto hoiti korvauksen velkomiset yksityisiltä, toiminimiltä y.m. yhtymiltä, vakuutus- y.m. laitoksilta sekä vararikko- ja kuolinpesistä, valmisteli niitä koskevat lainhakuasiakirjat, teki elatusvelvollisten kanssa sopimukset maksuvarojen puutteessa vastaisuudessa tapahtuvasta korvauksen suorittamisesta, hoiti työlaitokseen lähettämiset ja valmisteli korvauksen velkomisesta luopumisehdotukset. Yksityisiltä elatusvelvollisilta haettiin korvausta 33,387 tapauksessa, joista 30,529 oli köyhäinlaitoksentalon tapauksia ja 2,858 lastensuojelulaitoksentalon tapauksia. Edellisistä oli 4,318 ja jälkimmäisistä 335 uusia tapauksia. Vuoden kuluessa selvitettiin 2,339 tapausta, joista 29 lastensuojelulaitoksentalon tapauksia. Toimistosta lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 34,860 ja saapuneiden 27,177.

Työlaitokseen toimisto vuoden kuluessa lähetti työkorvausta suorittamaan 256 miestä ja samassa tarkoituksessa kunnalliskotiin 14 naista. Vaikkakin sangen lukuisissa muissa tapauksissa katsottiin tarkoituksenmukaiseksi vaatia köyhäinhoidosta työkorvausta, ei tehtyjä päätöksiä voitu panna täytäntöön työlaitoksen ahtauden vuoksi.

Asiamiesosaston järjestysmiehet toimittivat kertomusvuoden aikana osaston asioissa viraston ulkopuolella yhteensä 6,020 käyntiä. Näistä koski 3,805 käyntiä asiain toimitusta kaupungin eri virastoissa, 2,168 käyntiä koski elatusvelvollisten ja avustusta nauttivien kutsumista virastoon sekä 47 näiltä hankittuja selvityksiä.

Taulukossa I ilmenee koko asiamiesosaston kirjevaihdon laajuus. Lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 59,270, josta korvausvaatimuksia koskevia oli 58,453. Saapuneiden kirjelmien lukumäärä oli 48,040.

Avunsaajain lukumäärä ¹⁾, joka v. 1933 oli 26,647, nousi v. 1934 yhteensä 21,895:een. Köyhäinhoidon avustusta annettiin 31,238 tapauksessa, ollen vastaava luku edellisenä vuonna 37,480. Kertomusvuonna oli avunsaajista 19,818 täysikasvuisia ja 794 alaikäisiä ²⁾, yhteensä 20,612 Helsingissä asuvaa ³⁾ henkilöä. Köyhäinhoidolle lahjoitettujen varojen korolla avustettiin 254 henkilöä; 1,029 muilla paikkakunnilla asuvaa, mutta Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivaa henkilöä sai avustusta oleskelupaikkakunnan köyhäinhoitoviranomaisen välityksellä. Alempana esiintyvät yksityiskohtaiset tiedot koskevat ainoastaan ensinmainittua avunsaajain ryhmää, mukaanluettuina lautakunnan asiamiehen välityksellä avustusta saaneet Helsingin ulkopuolella asuvat henkilöt.

Täysi-ikäisten avunsaajain jakautuminen ikään ja sukupuoleen nähdessä käy selville alla olevasta taulukosta:

Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
16—20 vuotta	545	535	1,080	51—60 vuotta	1,157	1,533	2,690
21—30 »	2,445	2,334	4,779	61—70 »	622	1,207	1,829
31—40 »	2,591	1,904	4,495	71—80 »	297	930	1,227
41—50 »	1,818	1,621	3,439	81—	61	218	279
				Yhteensä	9,536	10,282	19,818

Miehistä oli 89.7 % ja naisista 77.1 % 16—60 vuotiaita.

Alaikäisten avunsaajain jakautuminen iän ja sukupuolen mukaan käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

Ikä.	Poikia.	Tyttöjä.	Yhteensä.	Ikä.	Poikia.	Tyttöjä.	Yhteensä.
—3 vuotta	196	147	343	12 vuotta			
4—6 »	82	79	161	täyttäneitä ..	47	50	97
7—11 »	93	100	193	Yhteensä	418	376	794

Kuten yllä olevista luvuista näkyy, oli 36.5 % lapsista 7 vuotiaita tai vanhempia, kun taas lapset alle 4 vuoden muodostivat 43.2 % kaikista alaikäisistä avunsaajista.

¹⁾ Tähän ei sisälly 3,526 miestä, 2,701 naista ja 1,327 lasta, jotka olivat saaneet yksinomaan raha-avustusta tai lääkkeitä alle 500 markan arvosta. — ²⁾ Lasten päiväkotihoido tuli kertomusvuonna enää vain poikkeustapauksissa köyhäinhoidon kustannettavaksi. — ³⁾ Mukaan on luettu henkilöt, jotka lautakunnan oman asiamiehen välityksellä saivat avustusta Helsingin ulkopuolelle.

Tietoja täysikasvuisten avunsaajain siviilisäädystä annetaan seuraavassa yhdistelmässä:

Siviilisäätty.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Naimattomia	3,855	1) 5,388	9,243
Naimisissa olevia.....	4,960	2) 2,024	6,984
Leskiä	442	2,461	2,903
Eronneita	278	409	687
Sivilisäätty tuntematon	1	—	1
	Yhteensä 9,536	10,282	19,818

Syntymäpaikan ja kotipaikkaoikeuden mukaan jakautuivat avunsaajat seuraavasti:

Syntymäpaikka.	Avunsaajat:		Kotipaikka.	Avunsaajat:	
	16 v. täyttäneitä.	Alle 16-vuotiaita.		16 v. täyttäneitä.	Alle 16-vuotiaita.
Helsinki	3,894	598	Helsinki	16,044	634
Muu Suomen paikkakunta	15,131	137	Muu Suomen paikkakunta	2,597	120
Ulkomaat	708	3	Selvittämätön	615	23
Tuntematon paikkakunta	85	56	N. s. valtioneupous ..	562	17
	Yhteensä 19,818	794	Yhteensä 19,818	794	

Eri ikäryhmien jakautuminen täysikasvuisten avunsaajain syntymäpaikan mukaan näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

Ikä.	Helsinki.	Muu Suomen paikkakunta.	Ulkomaat.	Syntymäpaikka tietymätön.	Yhteensä.
16—30 vuotta	2,022	3,667	147	23	5,859
31—50 »	1,271	6,343	284	36	7,934
Yli 50 vuoden	601	5,121	277	26	6,025
Yhteensä	3,894	15,131	708	85	19,818

Kaikista 16—30 vuotiaista avunsaajista oli 34.5 % Helsingissä syntyneitä, kun taas 31—50 vuotiaitten ikäryhmän vastaava prosenttiluku oli 16.0 ja yli 50 vuotiaitten ikäryhmän ainoastaan 10.0.

Ammatin mukaan jakautuivat täysikasvuiset avunsaajat ³⁾ siten, että 16,239 henkilöä eli 81.9 % oli ruumiillisen työn tekijöitä, 2,610 eli 13.2 % henkisen työn tekijöitä ja 632 eli 3.2 % varsinaista ammattia vailla olevia henkilöitä sekä 337 eli 1.7 % henkilöitä, joiden ammatti oli tietymätön. Sairaus, kivullosuus tai työkyvyttömyys oli syynä 39.4 %:n avuntarpeeseen, synnytys 1.5 %:n ja vanhuus 9.6 %:n kaikista avustetuista henkilöistä, kun taas 1.0 % oli joutunut köyhäinhuollon rasitukseksi perheen lukuisuuden, 37.7 % työttömyyden, 3.2 % riittämättömän ansion, 3.0 % aviottoman lapsen elättämisen, 2.9 % aviomiehen perheensä jättämisen johdosta ja 1.7 % muista syistä. On kuitenkin otettava huomioon, että tilastoon merkitään avuntarpeen syyksi sairaus tai kivullosuus sellaisissakin tapauksissa, joissa lääkärintodistus, mikä melkein aina avunhakijoilta vaaditaan, osoittaa avunhakijassa

1) Niistä naimattomia äitejä 592. — 2) Niistä aviopuolison jättämiä 598. — 3) Omaa ammattia vailla olevat aviovaimot on laskettu miehen ammatin mukaan.

minkä tahansa sairaalloisuuden, vian tai heikkouden, vaikka hän vielä onkin joko täysin tai osittain työkykyinen esim. omassa ammatissaan. Näin ollen olisi huomattavasti suurempi työttömyysprosentti todellisuutta vastaavampi.

Avustettavista lapsista oli 676 eli 85.2 % avioliitossa, 117 eli 14.7 % avioliiton ulkopuolella syntyneitä; yhdestä lapsesta, 0.1 %, tiedot tässä suhteessa puuttivat. Vanhempien ammatin mukaan he jakautuvat seuraavasti:

Isän tai äidin ammatti.	Avio- lapsia.	Aviot- tomia lapsia.
Ruumillisen työn tekijöitä	582	103
Henkisen työn tekijöitä	60	11
Ammattia vailla olevia henkilöitä tai ammatti tietymätön	34	3
	Yhteensä 676	117

662 tapauksessa elivät molemmat vanhemmat, 87 tapauksessa ainoastaan toinen ja 1 tapauksessa ei vanhemmista ja 44 tapauksessa ei toisesta heistä ole tietoa; 35 lasta eli 4.4 % oli avuntarpeessa perheen lukuisuuden, 625 lasta eli 78.7 % oman sairautensa tai viallisuutensa tähden sekä 134 lasta eli 16.9 % muusta syystä.

Köyhäinlaitokslautakunnan toimesta avustettiin välittömästi v. 1934 20,866 Helsingissä asuvaa eri henkilöä. Helsingissä hoidetuista, elätetyistä ja rahalla avustetuista oli:

Kunnalliskotiin ja työlaitokseen otettuja	1,958
Elätteelle annettuja	26
Päiväkodissa ja kesäsiirtoloissa hoidettuja ¹⁾	162
Kotiinsa vähintään 500 markan arvosta suoranaista avustusta saaneita ²⁾	12,685
Kotiinsa alle 500 markan arvosta suoranaista avustusta saaneita, jotka olivat nauttineet muutakin apua ²⁾	1,150
Lääkkeillä y. m. avustettuja ²⁾	5,036
Lahjoitettujen varojen koroilla avustettuja ²⁾	254
Sairaaloissa y. m. laitoksissa kunnalliskodista erillään hoidettuja ³⁾ ..	8,938
	Yhteensä ⁴⁾ 30,209

Lisäksi avustettiin 1,029 toisilla paikkakunnilla asuvaa Helsingissä kotipaikkaoikeuden omaavaa henkilöä oleskelupaikan köyhäinlaitoviranomaisten välityksellä.

3. Kunnalliskoti ja työlaitos.

Kunnalliskodissa ja työlaitoksessa hoidettiin kunnalliskodin kirjanpidon mukaan v. 1934 1,746 täysikasvuista henkilöä sekä 22 lasta, yhteensä 1,768 henkilöä, joista osa oli kertomusvuonna sekä kunnalliskodissa että työlaitoksessa ja eräät useampia kertoja jommassakummassa. Edellisestä vuodesta jäljellä olevia oli 1,217 henkilöä, vuoden varrella otettiin 551 ja poistettiin 623.

¹⁾ Lautakunnan omassa lastenpäiväkodissa hoidettiin lisäksi 40 lasta. — ²⁾ Avunsaajain perheet eivät ole mukaanluetetut ks. myös tämän kert. s. 90* alav. 3. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 101* ja 102* alav. 1. — ⁴⁾ Tähän ei sisälly 7,554 henkilöä, jotka olivat saaneet yksinomaan alle 500 markan arvosta avustuksia; koska sama henkilö vuoden varrella on voinut saada useanlaatuista avustusta, ei summa esitä avustettujen henkilöiden kokonaislukua, vaan niiden tapausten lukumäärää, joissa köyhäinlaitoksen apua on käytetty.

V:een 1935 jäi siis jäljelle 1,145 henkilöä, joista 581 miestä (213 työlaitok-
sessa), 558 naista ja 6 lasta. Poistetuista:

Siirtyi vapaaseen elämään	388	Karkasi laitoksesta	23
Lähetettiin kotiseudulleen	25	Kuoli	113
Siirrettiin muihin laitoksiin ..	74		
		Yhteensä	623

Vuoden päättyessä jäljellä olevat hoidokit jakautuivat kunnalliskodissa ja työlaitoksessa viettämänsä ajan pituuden mukaan seuraavasti:

Aika.	Hoidok- keja.	Aika.	Hoidok- keja.	Aika.	Hoidok- keja.
Alle 1 vuoden	301	5 vuotta ..	29	16—20 vuotta ..	30
1 vuosi	239	6 »	31	21—27 »	18
2 vuotta	138	7 »	43	30 »	1
3 »	62	8—10 »	110	34 »	1
4 »	44	11—15 »	97	48 »	1
				Yhteensä	1,145

Hoidokkien vaihtuminen eri kuukausina selviää alla olevista luvuista:

	Laitok- siin otettuja.	Pois- tettuja.		Laitok- siin otettuja.	Pois- tettuja.
Tammikuu	83	43	Heinäkuu	63	40
Helmikuu	33	49	Elokuu	31	43
Maaliskuu	28	41	Syyskuu	52	53
Huhtikuu	31	80	Lokakuu	39	43
Toukokuu	37	59	Marraskuu	55	40
Kesäkuu	51	63	Joulukuu	48	69
			Yhteensä	551	623

Hoidokkien luku eri kuukausina oli:

	Suurin määrä.	Vähin määrä.	Keski- määrä.		Suurin määrä.	Vähin määrä.	Keski- määrä.
Tammikuu	1,234	1,210	1,222	Heinäkuu	1,039	1,003	1,024
Helmikuu	1,228	1,205	1,213	Elokuu	1,040	993	1,022
Maaliskuu	1,214	1,166	1,192	Syyskuu	1,076	1,028	1,051
Huhtikuu	1,161	1,079	1,127	Lokakuu	1,106	1,073	1,086
Toukokuu	1,077	1,036	1,046	Marraskuu	1,142	1,096	1,117
Kesäkuu	1,042	997	1,025	Joulukuu	1,150	1,118	1,136
				Koko vuonna	1,234	993	1,104

Ikäänsä nähden jakautuivat täysikasvuiset hoidokit seuraavasti ¹⁾:

Ikä.	Kunnalliskoti. Miehiä.	Naisia.	Työlaitos. Miehiä.	Yh- teensä.	
16—30 vuotta	52	43	93	188	
31—50 »	152	134	295	581	
51—70 »	263	263	157	683	
71— »	154	321	10	485	
	Yhteensä	621	761	555	1,937

Syynä kunnalliskotiin ottamiseen oli useimmissa tapauksissa vanhuus tai sairaus, työlaitokseen ottamiseen työnmuotoinen velan korvaaminen tai köyhäinhoitolain 31 § 2 mom. mukainen sijoitus.

¹⁾ Kaupungin tilastotoimiston laskelman mukaan.

Hoidokkien siviilisäätö ilmenee seuraavasta yhdistelmästä¹⁾:

Siviilisäätö.	Kunnalliskoti.		Työlaitos. Miehiä.	Yhteensä
	Miehiä.	Naisia.		
Naimattomia	311	2) 403	287	1,001
Naimisissa olevia	185	3) 74	189	448
Leskiä	92	253	35	380
Eronneita	33	31	44	108
	Yhteensä 621		761	555
	1,937			

Syntymäpaikan mukaan jakautuivat täysikasvuiset hoidokit seuraavasti¹⁾:

Syntymäpaikka.	Kunnalliskoti.		Työlaitos. Miehiä.	Yhteensä.
	Miehiä.	Naisia.		
Helsinki	112	97	158	367
Muu Suomen paikkakunta	480	636	376	1,492
Ulkomaat	28	27	20	75
Tietoja puuttuu	1	1	1	3
	Yhteensä 621		761	555
	1,937			

Kunnalliskodissa hoidettiin vuoden varrella 21 lasta, joista 13 poikaa ja 8 tyttöä, kaikki alle 2 vuoden.

Hoitopäiviä oli vuoden varrella 445,126⁴⁾ ja jakautuivat ne seuraavasti¹⁾:

	Hoitopäiviä kaikkiaan.			Keskimäärin hoidokkia kohden.		
	Kunnalliskoti.	Työlaitos.	Yhteensä.	Kunnalliskoti.	Työlaitos.	Yhteensä.
Miesten	125,461	74,616	200,077	202	134	170
Naisten	242,124	—	242,124	318	—	318
Lasten	2,925	—	2,925	139	—	139
	Yhteensä 370,510			74,616	445,126	264
				134	227	

Täysikasvuisten hoidokkien hoitopäivien jakautuminen eri ikäryhmien kesken näkyy alla olevasta yhdistelmästä¹⁾:

Ikäryhmä.	Hoitopäiviä kaikkiaan.			Keskimäärin hoidokkia kohden.		
	Miesten.	Naisten.	Yhteensä.	Miesten.	Naisten.	Yhteensä.
Alle 30 vuoden	15,416	5,996	21,412	106	139	114
31—50 vuotta..	52,692	41,409	94,101	118	309	162
51—70 » ..	85,592	82,077	167,669	204	312	245
71— » ..	46,377	112,642	159,019	283	351	328
	Yhteensä 200,077			242,124	442,201	170
				318	228	

Hoitopäivien luku keskimäärin hoidokkia kohden kohosi siis hoidokkien iän mukaan; naisten päiväluku oli yleensä suurempi kuin miesten.

Kunnalliskodin ja työlaitoksen menot ja tulot olivat:

	Menoja, Smk.	Tuloja, Smk.	
Kunnalliskodin	5,260,189: 80	Kunnalliskodin	185,803: 95
Työlaitoksen	1,350,047: 20	Työlaitoksen	450,795: 60
Yhteiset menot	836,042: 15	Luontoisetujen korvaukset	664,993: 10
	Yhteensä 7,446,279: 15		Yhteensä 1,301,592: 65

¹⁾ Kaupungin tilastotoimiston laskelman mukaan. — ²⁾ Niistä naimattomia äitejä 20. — ³⁾ Niistä aviopuolison jättämiä 16. — ⁴⁾ Kunnalliskodin oman kirjanpidon mukaan oli hoitopäiviä kaikkiaan 403,201.

Yllä mainittujen tulojen lisäksi on kirjoihin tulona viety 115,526 markkaa, s. o. kaupunginvaltuuston kertomusvuodeksi määräämä vähennys toimihenkilökunnan palkoista, joka vähennys oli 5 % huoltovelvollisten ja 10 % ilman sellaista velvollisuutta olevien palkoista.

Tuotannollisten laitosten toiminnan nettotulos kertomusvuonna oli voittoa 628,800: 50 markkaa, nimittäin maanviljelyksestä 30,973: 75 markkaa, sikalasta 115,008: 35 markkaa ja pesulaitoksesta 482,818: 40 markkaa.

Bruttokustannus kunnalliskodin kirjanpidon mukaan hoidokkia ja päivää kohden, lapset mukaanluettuina, oli 18: 47 markkaa, rakennuskonttorin laskuun suoritettut vuosi- y. m. korjausten menot, 260,485: 35 markkaa, huomiootettuina, 19: 11 markkaa. Jos vähennetään kunnalliskodista ja työlaitoksesta kertyneet tulot, saadaan nettokustannukseksi päivää kohden 14: 95 markkaa. Jos taas otetaan mukaan tuloa tuottavain laitosten nettotulot nousevat nettokustannukset hoidokkia ja päivää kohden 13: 39 markkaan (v. 1933 12: 73 markkaa).

Hoidokkien työ. Työkykyisiä hoidokkeja pidettiin työssä laitosten taloustehtävissä ja työsaleissa sekä pesulaitoksessa, maanviljelystyöissä ja sikalassa.

Hoidokeista oli 262 miestä ja 48 naista vuoden varrella korvaamassa työllään kaupungin heille antamaa köyhäinhoitoa. Heidän laskettiin korvanneen kaupungille 557,440 markkaa.

Lääkärinhoidosta kunnalliskodissa ja työlaitoksessa huolehti laitosten vakinainen lääkäri, joka kävi laitoksissa säännöllisesti joka päivä. Polikliinisten käyntien luku v. 1934 oli 3,914, jakautuen vuoden eri kuukausille seuraavasti:

Tammikuu	366	Toukokuu	281	Syyskuu	310
Helmikuu	348	Kesäkuu	355	Lokakuu	335
Maaliskuu	323	Heinäkuu	329	Marraskuu	405
Huhtikuu	212	Elokuu	330	Joulukuu	320
Yhteensä 3,914								

Kaikkiaan sattui 113 kuolemantapausta, jotka jakautuivat kuolemansyyen mukaan seuraavasti:

Kuolemansyy.	Mie- hiä.	Nai- sia.	Yh- teensä.	Kuolemansyy.	Mie- hiä.	Nai- sia.	Yh- teensä.		
Verisuonten kalkkeutu- minen	9	20	29	Keuhkotauti	3	—	3
Sydän- ja munuaistaudit	16	14	30	Verenmyrkytys	1	1	2	
Vanhudenheikkous	..	4	15	19	Selkäydintauti	1	1	2
Syöpä	8	3	11	Aivojenpehmenys	..	—	1	1
Aivohalvaus	2	7	9	Kaatumatauti	—	1	1
Keuhkokuume	—	4	4	Unitauti	—	1	1
				Paralysia	1	—	1	
Yhteensä 45 68 113									

Kirjastossa oli vuoden lopussa 3,088 kirjaa, joista suomenkielisiä 1,486 ja ruotsinkielisiä 1,497 sekä muunkielisiä 105. Suomenkielisten kirjallainojen lukumäärä oli 6,686 ja ruotsinkielisten 3,909, yhteensä 10,595. Lukusalikäyntien määrä oli vuoden kuluessa 10,699. Paitsi kahta kuvalehteä oli käytettävänä 33 suomenkielistä sekä 16 ruotsinkielistä Helsingissä ilmestyvää lehteä.

Pesulaitos. Kunnalliskodin pesulaitoksessa suoritettiin kertomusvuonna omien laitosten vaatteiden pesun lisäksi myöskin Kivelän sairaalan ja Kullatorpan lastenkodin, kaupunginkanslian, kouluhammasklinikoiden ja eräiden

yksityisten henkilöiden vaatteiden pesu. Kunnalliskodissa pestyt ja manke-
loidut vaatteet painoivat 413,947 kg (v. 1933 394,286 kg). Pesulaitoksessa
työskenteli päivittäin, paitsi kahta johtajatarta, 17 palkattua pesijätärtä,
n. 20 hoidokkia, joiden päivätöistä pesulaitokselta velottiin 10 markkaa hoi-
dokkia ja päivää kohden. Tuloja oli 1,051,170 markkaa, kun taas menot olivat
568,351: 60 markkaa, joten siis nettovoitoksi jäi 482,818: 40 markkaa.

Maanviljelys ja puutarhanhoito. Maanviljelystä harjoitettiin kertomus-
vuonna samalla tapaa kuin aikaisemmin. Työlaitoksen hoidokkien maan-
viljelyksessä suorittamista päivätöistä velottiin siltä 25 markkaa hevospäivä-
työstä ja 10 markkaa hoidokkipäivätyöstä. Tulot tekivät 178,993 markkaa,
menot taasen 148,019: 25 markkaa. Nettotulo oli siis 30,973: 75 markkaa.
Sato käsitti 2,440 hl perunoita, 275 hl lanttuja, 120 hl porkkanoita, 82 hl puna-
juuria, 9,000 kg kaalia, 12,600 kg heiniä, 114 kuormaa kauraa ja vikkeriä sekä
vihanneksia ja puutarhatuotteita, kuten rabarberia, viinimarjoja, mansikoita
y. m. laitoksen omiksi tarpeiksi.

Sianhoito. Sikakanta oli vuoden alussa 434 eläintä ja vuoden päättyessä
414 eläintä. Vuoden varrella myytiin 147 elävää eläintä 22,675 markasta ja
21,117 kg sianlihaa 198,269: 25 markasta. Sianlihaa toimitettiin omalle ruo-
kalalle 23,754 kg arvoltaan 212,214: 50 markkaa. Sikalasta oli v. 1934 menoja
322,475: 40 markkaa ja tuloja 437,483: 75 markkaa, joten siis puhdas voitto
oli 115,008: 35 markkaa.

4. Elätteelleanto.

V. 1934 oli köyhäinhoidon kustannuksella elätteelle sijoitettu 26 hen-
kilöä, joista 14 miestä ja 12 naista. Nämä jakautuivat avuntarpeen syyn
mukaan seuraavasti:

Avuntarpeen syy.	Miehiä.	Naisia.	Yh- teensä.
Mielisairaus tai tylsämielisyys	11	4	15
Sairaus, kivulloisuus tai muu syy.....	2	3	5
Vanhuudenheikkous	—	4	4
Raajarikkoisuus	1	1	2
	Yhteensä 14	12	26

Huoltotoimisto henkisesti sairaita varten sijoitti lisäksi köyhäinhoidon
kustannuksella hoidettavaksi useita mielisairaita¹⁾.

5. Päiväkodeissa ja kesäsiirtoloissa hoidetut.

Köyhäinhoidolle kuulumattomissa päiväkodeissa hoidettiin köyhäin-
hoidon kustannuksella²⁾ 66 poikaa ja 70 tyttöä, yhteensä 136 lasta, joiden
ikä näky seuraavasta yhdistelmästä:

Ikä.	Poikia.	Tyttöjä.	Yht.	Ikä.	Poikia.	Tyttöjä.	Yht.
Alle 3 vuoden	18	10	28	7—10 vuotta	12	24	36
3—6 vuotta	23	28	51	11 v. täyttäneitä	13	8	21
				Yhteensä 66	70	136	

13 poikaa ja 13 tyttöä oleskeli köyhäinhoidon kustannuksella kesäsiir-
toloissa.

Köyhäinhoitolautakunnan omassa lastenpäiväkodissa Alppikadun 19:ssä

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 100*, alav. 2. — ²⁾ S:n s. 90*, alav. 2.

hoidettiin vuoden aikana 40 lasta, nimittäin 17 poikaa ja 23 tyttöä. Tämä päiväkoti oli toiminnassa kuitenkin vain kertomusvuoden alkupuoliskon. Oli nimittäin todettu, ettei ollut enää tarkoituksenmukaista jatkaa köyhäin-
hoitolautakunnan oman lastenpäiväkodin ylläpitämistä, ja niinpä kaupungin-
hallitus kokouksessaan kesäkuun 14 p:nä päätti lautakunnan esityksen hyväk-
syen, että päiväkoti lakkautetaan heinäkuun 1 p:stä 1934 lukien.

6. Suoranaiset avustukset.

Vuoden aikana avustusta rahassa tai erilaisten tarveaineiden muodossa saaneiden avustuksensaajain lukumäärä nousi 14,864:een¹⁾. Näistä asui 1,029 toisilla paikkakunnilla ja avustus annettiin tällöin oleskelupaikan köyhäin-
hoitoviranomaisten välityksellä. Köyhäinhoitoviranomaisten välityksellä avustetut 1,029 avustuksensaajaa asuivat 112 eri kunnassa. Vähintään 10 avustuksensaajaa asui seuraavissa kunnissa: 163 Helsingin maalaiskunnassa, 55 Oulunkylässä, 51 Viipurissa, 44 Haagan kauppalassa, 42 Espoossa, 32 Huopalahdessa, 31 Turussa, 27 Tampereella, 19 Kuopiossa, 18 Porissa, 17 Kot-
kassa, 17 Lahdessa, 15 Hämeenlinnassa, 15 Keravalla, 12 Hangossa, 12 Oulussa 10 Kirkkonummella, 10 Porvoossa ja 10 Viipurin maalaiskunnassa. Helsingin kaupungissa asuvista täysikasvuista avustuksensaajista oli 1,150 henkilöä saanut, paitsi muuta apua, suoranaista avustusta vähemmän kuin 500 markkaa, kun taas 12,683 henkilöä²⁾ oli saanut suuremman määrän. Elatusvelvolisuutta silmälläpitäen jakautuivat viimeksi mainitut avustuksensaajat siten, että yksinäisiä miehiä oli 2,698, yksinäisiä naisia oli 4,090, lapsettomia perheitä oli 1,877 ja lapsiperheitä oli 4,018.

Lasten lukumäärä näissä perheissä käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

Kunkin perheen lasten luku.	Perheitä, joihin kuului:			Yhteensä.
	Mies ja vaimo ynnä lapsia.	Yksinäinen mies ³⁾ ynnä lapsia.	Yksinäinen nainen ³⁾ ynnä lapsia.	
1	1,228	41	857	2,126
2	724	18	333	1,075
3	359	6	111	476
4	137	6	40	183
5	83	3	19	105
6	33	—	3	36
7	12	—	—	12
8	4	—	—	4
10	1	—	—	1
	Yhteensä 2,581	74	1,363	4,018
Lapsia yhteensä	5,040	134	2,129	7,303
Lapsia keskimäärin perhettä kohden	2.0	1.8	1.6	1.8

Kotiaavustuksesta osallisiksi tulleiden lukumäärä oli siis yhteensä 23,863¹⁾, niistä 6,934 miestä, 9,626 naista ja 7,303 lasta.

Kaupungissa asuvat 500 markkaa tai enemmän suoranaista avustusta saaneet 16 vuotta täyttäneet henkilöt jakautuivat iän ja sukupuolen mukaan seuraavasti:

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 90* alav. 1. —²⁾ Tähän sisältyvät kaupungin ulkopuolella asuvat mutta köyhäinhoitolautakunnan omien asiamiesten välityksellä avustetut henkilöt. —³⁾ Naimaton, leski, eronnut, aviopuolison jättämä tai muutoin tästä erillään (puoliso vankilassa, sairaalassa, toisella paikkakunnalla t. m. s.).

Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Ikä	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
16—20 vuotta	391	228	619	51—60 vuotta	752	1,080	1,832
21—30 »	1,938	837	2,775	61—70 »	367	867	1,234
31—40 »	2,013	1,008	3,021	71—80 »	137	574	711
41—50 »	1,311	1,063	2,374	81— »	23	94	117
				Yhteensä 6,932 5,751 12,683			

Tietoja näiden avustuksensaajain siviilisäädystä annetaan alla olevassa yhdistelmässä:

Siviilisäätty.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Naimattomia	2,343	2,854 ¹⁾	5,197
Naineita	4,175	697 ²⁾	4,872
Eronneita	157	292	449
Leskiä	256	1,908	2,164
Tietoja puuttuu	1	—	1
Yhteensä 6,932 5,751 12,683			

Syntymä- ja kotipaikkaoikeuden mukaan nämä avustuksensaajat jakautuivat seuraavasti:

Syntymäpaikka.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Kotipaikka.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Helsinki	1,600	863	2,463	Helsinki	5,687	4,544	10,231
Muu Suomen paikkakunta	5,038	4,673	9,711	Muu Suomen paikkakunta	969	920	1,889
Ulkomaat ..	277	199	476	Riidanalainen	96	100	196
Ilmoittamaton paikkakunta	17	16	33	N. s. valtion-tapaus	180	187	367
Yhteensä 6,932 5,751 12,683				Yhteensä 6,932 5,751 12,683			

Avuntarpeen syy oli näissä tapauksissa ³⁾ :	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	%
Sairaus tai muu työkyvyttömyys	1,145	1,423	2,568	20.3
Vanhuus	273	976	1,249	9.9
Perheen lukuisuus	120	87	207	1.6
Työnpuute	4,952	1,899	6,851	54.0
Oma tai aviopuolison huolimattomuus, juopous y.m.s.	34	542	576	4.5
Riittämätön ansio	365	265	630	5.0
Muu syy	43	559	602	4.7
Yhteensä 6,932 5,751 12,683 100.0				

Lukuunottaen ainoastaan sellaiset kaupungissa asuvat 16 vuotta täytäneet avustuksensaajat, jotka pelkästään suoranaistakin avustusta olivat saaneet vähintään 500 markkaa, yhteensä 26,366,707 markkaa, oli kotiaavustus kutakin (12,683) avustustapausta kohden 2,078: 90 markkaa.

Avustukseen osallisiksi päässeiden lukumäärä oli 23,863, joten keskiavustus avustettua henkilöä kohden oli 1,104: 92 markkaa.

Avustukset annettiin osin rahassa, osin ruokatavaroiden, ruoka-annosten, jalkineiden, valmiiden vaatteiden, kankaiden, sukkien y. m. muodossa.

Perheitä, joissa oli sotaorpoja, oli kaikkiaan 34. Suoranaisesti avustettujen sotaorpojen lukumäärä oli niinikään 34. Näille lapsille annettujen suoranaisten avustusten kokonaismäärä oli 26,709: 75 markkaa.

¹⁾ Näistä 442 aviotonta äitiä. — ²⁾ Näistä puolison jättämiä 557. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 91*.

Suoranaisia avustuksia jaettiin kaikkiaan 29,822,869 markkaa, kaupungille kuulumattomiin turva- ja työkoteihin sijoitettujen hoitomaksut mukaanluettuina, kuten alla oleva taulukko lähemmin osoittaa:

Kuukausi.	Kotiaavustukset, Smk.						Turvakodeissa y. m. s. laiteksissa hoitettujen kustannukset Smk.
	Rahassa.	Poltto- puissa.	Ruokana.	Vaat- teina.	Muussa muo- dossa.	Yhteensä.	
Tammikuu ..	2,250,598	131,720	634,830	82,238	19,410	3,118,796	255,148
Helmikuu....	2,137,434	108,435	606,924	110,343	16,747	2,979,883	116,432
Maaliskuu...	2,103,361	79,142	551,809	72,726	14,556	2,821,594	117,650
Huhtikuu....	1,960,152	34,585	461,188	63,216	13,513	2,532,654	293,614
Toukokuu ..	1,699,676	5,171	365,505	53,850	10,190	2,134,392	101,869
Kesäkuu	1,561,318	863	270,905	38,840	10,372	1,882,298	83,970
Heinäkuu....	1,564,521	728	251,194	33,685	11,225	1,861,353	278,521
Elokuu.....	1,560,069	1,826	248,928	10,593	10,554	1,831,970	82,715
Syyskuu.....	1,560,152	39,174	247,372	39,578	11,417	1,897,693	86,347
Lokakuu.....	1,636,028	136,619	271,124	76,546	10,174	2,130,491	280,376
Marraskuu ..	1,773,845	110,612	304,686	55,250	12,713	2,257,106	66,329
Joulukuu....	1,969,018	101,574	339,470	63,920	19,450	2,493,432	118,236
Koko vuosi ..	21,776,172	750,449	4,553,935	700,785	160,321	27,941,662	1,881,207

Vastaavat avustustapaukset näkyy alla olevasta taulukosta:

Kuukausi.	Kotiaavus- tus- tapauksia.	Laitos- hoito- tapauk- sia.	Yhteensä.	Näistä uusia avustus- tapauksia		B-tapauk- sia. (Toisis- sa kunnissa asuvien helsinki- läisten avusta- minen.)
				Kaikkiaan.	Syynä työttö- myys.	
Tammikuu	12,015	178	12,193	554	353	281
Helmikuu	11,544	75	11,619	638	410	236
Maaliskuu.....	10,981	71	11,052	592	442	122
Huhtikuu.....	10,196	182	10,378	418	313	303
Toukokuu.....	8,887	58	8,945	294	212	139
Kesäkuu.....	7,621	72	7,693	293	185	406
Heinäkuu.....	7,704	189	7,893	295	185	45
Elokuu.....	7,310	55	7,365	290	176	212
Syyskuu.....	7,266	85	7,351	282	193	145
Lokakuu.....	7,779	165	7,944	455	281	327
Marraskuu.....	8,290	174	8,464	591	355	176
Joulukuu.....	9,111	88	9,199	563	359	373
Koko vuosi	108,704	1,392	110,096	5,265	3,464	2,765
Avustuskanslia, jonka toimesta avustus on annettu						
I.....	14,228	—	14,228	795	369	—
II.....	13,213	—	13,213	483	425	—
III.....	12,521	—	12,521	304	187	—
IV.....	11,684	—	11,684	439	301	—
V.....	11,330	—	11,330	1,117	705	—
VI.....	8,765	1,392	10,157	967	656	—
VII.....	12,966	—	12,966	370	272	—
VIII.....	9,897	—	9,897	328	220	—
IX.....	14,100	—	14,100	462	329	—

7. Laitoshoidtoa nauttineet avunsaajat, ryhmitettyinä eri laitosten mukaan.

Helsingin kaupungin köyhäinhoidon kustannuksella hoidettiin 3,672 miestä, 5,474 naista ja 656 lasta, kaikkiaan 9,802 henkilöä, alla mainituissa laitoksissa:

Kaupungin laitokset.	16 v. täyttäneet hoidokit			Hoitopäiviä kaikkiaan.			Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden.
	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miesten.	Naisien.	Yhteensä.	
<i>Kunnalliskoti</i>	621	761	1,382	125,461	242,124	367,585	266.0
<i>Työlaitos</i>	555	—	555	74,616	—	74,616	134.4
<i>Sairaalat</i> ¹⁾	1,577	2,797	4,374	89,254	116,526	205,780	47.0
Marian sairaala	721	1,771	2,492	20,237	37,504	57,741	23.2
Kivelän sairaalan sisätauti-							
osasto	512	703	1,215	37,614	48,526	86,140	70.9
Tuberkuloosisairaala ...	377	293	670	29,370	26,999	56,369	84.1
Kulkuautisairaala	98	208	306	2,033	3,497	5,530	18.1
<i>Mielisairaalat</i> ¹⁾	581	833	1,414	173,769	257,646	431,415	305.1
Nikkilän sairaala	432	591	1,023	143,407	195,955	339,362	331.7
Kivelän sairaalan mielisairaiden osasto	125	216	341	21,961	52,777	74,738	219.2
Keskuskodit ²⁾	39	49	88	8,401	8,914	17,315	196.8
<i>Muut laitokset</i> ¹⁾	—	58	58	—	7,570	7,570	130.5
Muiden omistamat laitokset.							
<i>Vanhainkodit ja turvakodit</i> ¹⁾	53	201	254	13,008	30,799	43,807	172.5
Hyvinkään kunnalliskoti	46	17	63	11,121	5,189	16,310	258.9
Urjalan »	1	—	1	62	—	62	62.0
Vanhainkoti (De gamlas hem)	—	1	1	—	365	365	365.0
Pelastusarmeijan vanhainkoti	—	4	4	—	1,320	1,320	330.0
Ruots. metodistiseurakunnan vanhainkoti ..	—	4	4	—	1,238	1,238	309.5
Altenheim	—	11	11	—	3,185	3,185	289.5
Venäläisten vanhainkoti ..	—	12	12	—	3,862	3,862	321.8
Etel. ruots. seurakunnan vanhainkoti	—	2	2	—	730	730	365.0
Kyyhkylän invalidikoti	1	—	1	365	—	365	365.0
Vankeusyhdistyksen koti	—	1	1	—	184	184	184.0
Pippingsköldin turvakoti	—	85	85	—	5,715	5,715	67.2
Sofie Mannerheimin turvakoti	—	14	14	—	1,641	1,641	117.2
Pelastusarmeijan äitienk. Mariayhdistyksen palvelijainkoti	—	18	18	—	2,474	2,474	137.4
Helsingin krist. työväenyhd. palvelijainkoti ..	—	1	1	—	31	31	31.0
H:gin taloustyöntekijäin yhdistyksen lepokoti Siuntiossa	—	13	13	—	511	511	39.3
Pakolaiskoti Aurinko ..	1	—	1	364	—	364	364.0
Sokeainkoti, Eläintarha 7	1	5	6	252	775	1,027	171.2

¹⁾ Saman ryhmän eri laitoksissa hoidettu henkilö on tässä laskettu vain kerran. —

²⁾ Keskuskotien numeroihin sisältyy muutamia yksityishoitoon sijoitettuja kotien valvonnan alaisia henkilöitä.

	16 v. täyttäneet hoidokit.			Hoitopäiviä kaikkiaan.			Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden.
	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miesten.	Naisien.	Yhteensä.	
Sokeain työkoulu, Toinen linja 8	—	1	1	—	334	334	334.0
Kuhankosken tyttökoti ..	—	2	2	—	549	549	274.5
N.N.K.Y:n tyttökoti	—	3	3	—	483	483	161.0
Pelastusarmeijan lastenkodit	—	1	1	—	31	31	31.0
Venäläinen lastenkoti ..	—	1	1	—	31	31	31.0
Lastenkoti Pisara	2	2	4	481	481	962	240.5
Bethlehem	—	1	1	—	5	5	5.0
Pohjolan poikakoti, Muhos Työkodit ja työsiirtola ¹⁾ ..	250	148	398	22,655	10,401	33,056	83.1
Rajamäen naissiirtola ..	—	37	37	—	4,330	4,330	117.0
» työsiirtola	250	—	250	22,655	—	22,655	90.6
Kaupunkilähettyksen vastaanottokoti Betania ..	—	108	108	—	2,723	2,723	25.2
Valkonauhayhdistyksen työkoti	—	10	10	—	2,496	2,496	249.6
Pelastusarmeijan turvakoti Väinölä	—	9	9	—	852	852	94.7
Sairaalat, huhtokodit ja parantolat ¹⁾	403	923	1,326	15,191	22,589	37,780	28.5
Yleisen sairaal. eri osastot	145	664	809	5,550	10,813	16,363	20.2
Suomen punaisen ristin sairaala	230	230	460	5,309	4,924	10,233	22.2
Diakonissalaitos	—	4	4	—	178	178	44.5
Hämeenlinnan lääninsair.	1	—	1	10	—	10	10.0
Tuberkuloosiparantolat .	13	12	25	1,507	745	2,252	90.1
Kaatumatautiparantolat	8	3	11	1,693	332	2,025	184.1
Raajarikkoisten huoltolaitos	1	1	2	39	57	96	48.0
Helsingin sairaskoti	3	18	21	568	5,128	5,696	271.2
Veikkola	1	4	5	90	412	502	100.4
Alkoholistiparant. Turva	5	—	5	425	—	425	85.0
Mielisairashoitola ¹⁾	222	249	471	21,256	34,145	55,401	117.6
Lapinlahden sairaala	171	166	337	8,031	10,856	18,887	56.0
Niuvanniemen sairaala ..	—	1	1	—	365	365	365.0
Seilin sairaala	—	3	3	—	1,095	1,095	365.0
Kellokosken piirimielisair.	43	74	117	9,142	18,027	27,169	232.2
Seinäjoen piirisairaalat ..	10	15	25	2,344	3,675	6,019	240.8
Kammion sairaala	—	1	1	—	35	35	35.0
Perttulan tylsämielisten kasvatustuloslaitos	5	—	5	1,097	—	1,097	219.4
Vaalialan tylsämielisten lasten hoitola	3	1	4	642	92	734	183.5
Kaikki laitokset ¹⁾	4,262	5,970	10,232	535,210	721,800	1,257,010	122.9
Tapauksia kaikkiaan ²⁾	4,422	6,216	10,638				

¹⁾ Saman ryhmän eri laitoksissa hoidettu henkilö on tässä laskettu vain kerran. —

²⁾ Tässä avunsaaja on laskettu joka laitoksessa, missä häntä kertomusvuonna on hoidettu.

	Alle 16 vuotiaathoidokit.			Hoitopäiviä kaikkiaan.			Hoitopäivien keskimäärin hoidokkia kohden.
	Poikia.	Tyt-töjä.	Yh-teensä.	Poi-kien.	Tyttö- jen.	Yh-teensä.	
Kaupungin laitokset.							
<i>Kunnalliskoti</i>	13	8	21	1,930	995	2,925	139.3
<i>Sairaalat</i> ¹⁾	272	238	510	10,008	7,961	17,969	35.2
Marian sairaala	193	155	348	7,752	4,486	12,238	35.2
Kivelän sairaalan sisätautien os.	1	—	1	5	—	5	5.0
Tuberkuloosisairaala	44	21	35	1,147	2,161	3,308	94.5
Kulkutautisairaala	76	75	151	1,104	1,314	2,418	16.0
<i>Kivelän sairaalan mielisairaiden os.</i>	1	1	2	365	7	372	186.0
Muiden omistamat laitokset.							
<i>Sairaalat, huoltokodit ja parantolat</i> ¹⁾	73	56	129	1,859	3,223	5,082	39.4
Yleisen sairaalan eri osastot	33	32	65	905	2,349	3,254	50.1
Suomen punaisen ristin sairaala ..	38	22	60	851	517	1,368	22.8
Diakonissalaitos	1	—	1	11	—	11	11.0
Tuberkuloosiparantolat	1	1	2	92	209	301	150.5
Raajarikkoisten huoltolaitos	—	1	1	—	148	148	148.0
<i>Lapinlahden sairaala</i>	2	—	2	104	—	104	52.0
Kaikki laitokset ¹⁾	361	303	664	14,266	12,186	26,452	39.8
<i>Tapauksia kaikkiaan</i> ²⁾	373	316	689				

8. Lahjoitettujen varojen koroilla avustetut.

Köyhäinhoidolle lahjoitettujen rahastojen korot v:ltä 1934 nousivat seuraaviin määriin:

	Smk.		Smk.
Hedvig Charlotta Gripenbergin rahasto	766: 90	Wilhelm Elgin rahasto ..	705: 20
Alexandras Understöd ..	514: 90	Carl Gustaf Hannellin rahasto	356: 05
Carl Sierckenin rahasto ..	191: 70	Lasten kesäsiirtolain rahasto	1,181: 40
Gustava Katharina Brobergin y. m. rahastot ..	999: 70	Johan Gustav Rosenbergin rahasto	689: 55
W. J. S. Westzynthiuksen testamenttirahasto	1,431: 05	Puolisoiden Isak Mattson-Kivilän apurahasto ..	15,816: 30
Maria Bergmanin testamenttirahasto	684: 70	Emma Grefbergin rahasto	7,504: 80
Adolf Fredrik Sierckin rahasto	479: 30	Alfred Kordelinin avustusrahasto	18,521: 50
Lisette Gardbergin rahasto	68: 45	John Holmströmin rahasto kainojen köyhien hyväksi	14,363: 25
Elsa Maria Lampan rahasto	1,188: —		
Waldemar Wavulinin lahjoitusrahasto	1,027: 05	Yhteensä	66,489: 80

Lahjoitettujen varojen korkoja käytettiin kertomusvuonna avustukseksi 254 henkilölle yhteensä 61,114: 80 markkaa.

¹⁾ Ks. edell. sivun alav. 1. — ²⁾ S:n alav. 2.

9. Työttömyysavustukset.

Parina aikaisempana vuonna oli kaupungin puolesta jaettu köyhäinhuoltalautakunnan välityksellä, mutta ulkopuolella köyhäinhuoltalautakunnan varsinainen määrärahojen, erikoista työttömyysavustusta Helsingin kaupungissa kotipaikkaoikeuden omaaville työttömille. Tämänlaatuista virallista avustustoimintaa ei enää v:sta 1932 alkaen ole harjoitettu. Niinikään v:n 1931 lopulla aloitettu ruoanjakelu helsinkiläisille työttömille lopetettiin jo v:n 1933 alkupuoliskolla. Kun kertomusvuonna oli edelleen töitä käynnissä valtion siirtovaratyömailla, ja Helsingin kaupunki oikeutettiin niihin lähettämäänhuomattava joukko työttömiänsä, ja kun heidät voimassaolevien määräysten mukaan paikallisen työttömyyslautakunnan toimesta oli varustettava, milloin tarve niin vaati, tamineilla sekä asunto- ja muonavaroilla ensimmäiseen tiliin saakka, määräsi kaupunginhallitus, joka Helsingin kaupungissa toimi työttömyyslautakuntana, köyhäinhuoltalautakunnan entiseen tapaan toimittamaan tämän huoltotehtävän ja myönsi kertomusvuonnakin lautakunnan käytettäväksi, ulkopuolella lautakunnan varsinaisen menoarvion, tähän tarkoitukseen tarvittavat määrärahat. Näitä määrärahoja käytettiin yhteensä 54,116 markkaa, ja valmistettiin niiden avulla lukuisille helsinkiläisille työttömille mahdollisuus ryhtyä työskentelemään kyseisillä siirtovaratyömailla. Kertomusvuonna järjesti kaupunki sitä paitsi köyhäinhoidon avunnauttijoille ja työttömille, mikäli heillä oli kotipaikkaoikeus Helsingissä, tilaisuuden osallistua ilmaiseen n. s. palstanviljelykseen kaupungin mailla Oulunkylässä. Viljelyspalstatoimintaan osallistui yli puolitoistasataa perhettä, ja onnistui se varsin hyvin. Kustannuksia aiheutui tästä avustamistoinnista 36,267:65 markkaa, mutta on huomattava, että samalla saatiin aikaan erinäisiä perusparannuksia viljelysalueella.

10. Köyhäinhuoltalautakunnan työtuvat.

V:n 1934 kuluessa oli toiminnassa 5 työtupaa, joihin voitiin sijoittaa alla mainitut lukumäärät työntekijöitä: Hämeentien 39:ssä olevaan 100 naista, Kulmavuorenkadun 2:ssa olevaan 50 naista ja 50 miestä, Kotkankadun 9:ssä sijaitsevaan 160 miestä sekä Pengerkadun 11:ssä olevaan 125 tervettä ja 27 tuberkuloottista miestä, jotka kumpaisetkin ryhmät työskentelivät eri työsaleissa; viimeksi mainittu työtupa muutettiin lokakuun lopussa, jolloin tuberkuloottisten osasto lakkautettiin, Kirstinkadun 16:een, jossa on tilaa 100 miehelle.

Työntekijät saivat työtuvissa kaksi ateriaa päivässä ja aamuisin voileipää ja maitoa, kuten ennenkin. Työntekijöille maksettu rahapalkka vaihteli 5:stä 15 markkaan päivässä ja tulee siihen lisäksi ruoka, jota miehille annettiin myöskin sunnuntaisin yksi ateria. Ylimääräisinä viikkopyhinä ja juhlapäivinä saivat naisetkin aterian.

Naisten töistä mainittakoon: höyhenien riipiminen, sukankudonta, virkkaus, peitteiden ompeleminen, matonkuteitten leikkely, maton- ja pyyheliinakankaan kutominen, koneompelu, kehrääminen y. m. Miehet taasen suorittivat m. m. seuraavat työt: nahka-, kookos- ja palikkamattojen sekä lelujen valmistamisen, huonekalu- ja verhoilutyöt, riippumatto- ja kassityöt y. m. Huomattavimmat ostajat ja tilaajat olivat: teurastamo, terveydenhuoltalautakunta, köyhäinhuoltalautakunnan kansliat, Sofianlehdon pikkulastenkoti, Reijolan lastenkoti, lastentarhain johtokunta ja kiinteistötoimisto.

Työskentelevien suurin määrä eri kuukausina oli seuraava:

Miehiä. Naisia.		Miehiä. Naisia.		Miehiä. Naisia.	
Tammikuu . . .	636 300	Toukokuu ..	500 313	Syyskuu . . .	521 326
Helmikuu . . .	634 303	Kesäkuu ..	485 327	Lokakuu . . .	535 330
Maaliskuu . . .	616 302	Heinäkuu ..	749 502	Marraskuu ..	506 324
Huhtikuu . . .	570 307	Elokuu . . .	562 340	Joulukuu ..	798 494

Työtupien bruttokustannukset nousivat 3,355,517: 15 markkaan. Työpäivien lukumäärä oli 135,403, joten bruttomenot työpäivää kohden olivat keskimäärin 24:78 markkaa. Kun työtupien tulot kuitenkin nousivat 893,757: 75 markkaan ja vuoden vaihteessa sitä paitsi oli huomattava varasto valmiita töitä ja työaineita, muodostuvat nettomenot paljon pienemmiksi. Työtuvilla on ollut huomattava moraalinen merkitys, sillä niiden kautta on voitu suoranaisten kotiaivustusten määrää edes jossain määrin alentaa.

11. Juopuneina pidätettyjen huolto.

Toukokuun 8 p:nä 1931 annetun lain 1 §:n säätämiä ilmoituksia saapui poliisiviranomaisille n. s. hiljaisista juopuneista eli henkilöistä, joita poliisiviranomainen ei ollut saattanut syytteeseen ja joita siis myöskään ei oltu juopumuksesta rangaistu, yhteensä 18,615 sekä henkilöistä, jotka olivat tuomitut juopumuksesta rangaistukseen, yhteensä 3,650. Jaosto ei ole katsonut tarpeelliseksi ryhtyä puheena olevan lain 2 §:n säätämiin opastus- tai neuvonta- taikka varoitustoimenpiteisiin jälkimmäiseen ryhmään nähden, koska siihen kuuluvat jo olivat saaneet rangaistuksen ja heidän tapaamisensa olisi tuottanut kovin suuria vaikeuksia. Edelliseen ryhmään kuuluneista 18,615 tapauksesta, joista miehiä koski 17,235 eli 92.59 % ja naisia 1,380 eli 7.41 % jaosto käsitteli kaikki, mutta päätti antaa toimenpiteen raueta 16,701 tapauksessa, jota vastoin kirjallinen ohje, neuvo tai varoitus annettiin yhteensä 1,734 tapauksessa ja suullista ohjausta, neuvoa tai varoitusta yhteensä 180 tapauksessa, joista 4 naisille ja 176 miehille.

Yllä mainituista 18,615 n. s. hiljaisiin juopuneisiin kohdistuneista ilmoituskorteista monet koskivat samaa henkilöä, niin että henkilöluku supistui 8,981:een. Korkein määrä kortteja samasta henkilöstä n. s. hiljaisten juopuneiden ryhmässä nousi 51:een, jos kuitenkin otetaan huomioon myös ne kerrat, joista mainittua henkilöä on juopumuksesta rangaistu sakolla, nousee korttien määrä 58:aan.

12. Köyhäinhuollon tulot ja menot.

Kaupungin v:n 1934 talousarviossa osoitettiin köyhäinhoitoa varten varoja yhteensä 64,938,864 markkaa, josta määrästä kuitenkin 8,500,000 markkaa arvaamattomiin tarpeisiin kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti. Köyhäinhuollotautakunnalla oli siis käytettävissään määrärahoja kaikkiaan 56,438,864 markkaa, mutta vuoden varrella myönsivät kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus lautakunnalle lisämäärärahoja yhteensä 4,732,076: 75 markkaa, josta 54,116 markkaa työttömien avustamista varten

ja 36,267: 65 markkaa viljelyspalstatoimintaa varten¹⁾. Köyhäinhoitolautakunnan bruttomenot nousivat kaiken kaikkiaan 59,942,899: 75 markkaan, josta varsinaiseen köyhäinhoitoon käytettiin 59,852,516: 10 markkaa, ja kun tästä köyhäinhoitomenojen kokonaismäärästä vähennetään tulot²⁾, 14,188,472: 65 markkaa, jää jäljelle 45,664,043: 45 markkaa, mikä viimeksi mainittu määrä siis osoittaa varsinaisesta köyhäinhoidosta kaupunkikunnalle aiheutuneet todelliset kustannukset v. 1934. Edellä oleviin määriin sisältyvät myös juopuneina pidätettyjen huollosta aiheutuneet kustannukset. Jos lisäksi kuitenkin otetaan huomioon työttömyysavustuksiin ja viljelyspalstatoimintaan käytetyt ylimääräiset menoerät, yhteensä 90,383: 65 markkaa, nousivat lopulliset nettomenot 45,754,427: 10 markkaan. Vastaavat määrät v. 1925—33 olivat seuraavat:

	Smk.		Smk.
1925	3) 14,561,959: 24	1930	31,082,359: 05
1926	4) 15,816,880: 44	1931	39,984,067: 05
1927	5) 15,858,530: 28	1932	50,067,505: 80
1928	16,749,655: 10	1933	57,707,653: 40
1929	6) 20,649,386: 80		

Seuraavassa taulukossa esitetään tietoja köyhäinhoidon arvioituista ja todellisista tuloista ja menoista v. 1934⁸⁾:

	Arvioidut tulot ja menot.		Todelliset tulot ja menot.	Määrä, jolla todelliset tulot ja menot ylittävät (+) tai alittavat (—) lasketut.
	Taloussarvioon otetut.	Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen myöntämä lisämääräraha.		
M a r k k a a j a p e n n i ä.				
<i>Tulot.</i>				
Kunnalliskoti	180,000	—	185,803 95	+ 5,803 95
Työläitos	414,000	—	450,795 60	+ 36,795 60
Maanviljelys	175,000	—	166,465	— 8,535
Sikala	575,000	—	433,158 75	— 141,841 25
Pesula	1,097,000	—	1,036,488	— 60,512
Työtuvat	600,000	—	847,503 75	+ 247,503 75
Korvaus köyhien ylläpidosta	8,100,000	—	10,081,571 40	+ 1,981,571 40
Palkanvähennykset	—	—	249,004 10	—
Luontoisetujen korvaukset ..	917,712	—	737,682 10	— 180,029 90
Yhteensä	12,058,712	—	14,188,472 65	+ 1,880,756 55
<i>Menot.</i>				
Köyhäinhoitolautakunta ..	5,961,692	79,338 35	5,387,284 10	— 653,746 25
Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto	314,600	5,160	318,322 95	— 4,437 05
Lastenpäiväkoti	114,245	—	63,642 85	— 50,602 15
Kunnalliskodin ja siihen liittyvien laitosten yhteiset kustannukset	872,580	5,818	836,042 15	— 42,355 85
Kunnalliskoti	5,669,260	38,588 70	5,260,189 80	— 447,658 90
Työläitos	1,396,020	5,187	1,350,047 20	— 51,159 80

1) Ks. tämän kert. s. 103*. — 2) Tulona on tässä laskettu myöskin kaupunginvaltuuston kertomusvuodeksi määräämä vähennys toimihenkilökunnan palkoista, kaikkiaan 249,004: 10 markkaa. — 3) Lisäksi työttömille jaetut avustukset 242,915: 51 markkaa. — 4) S:n 100,000 markkaa. — 5) S:n 30,000 markkaa. — 6) S:n 402,700 markkaa. — 7) Lisäksi työttömien ruoanjakelun järjestämiskustannukset 14,873 markkaa ja köyhäinhoitovirastoissa palvelevien viranhaltijain opintokurssikustannukset 15,000 markkaa. — 8) Yksityiskohtaiset tiedot on julkaistu Helsingin kaupungin tilastossa V. 19. 1934.

	Arvioidut menot.		Todelliset menot.	Määrä, jolla todelliset menot ylittävät (+) tai alittavat (—) lasketut.
	Talousarvioon otetut.	Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen myöntämä lisämääräraha.		
M a r k k a a j a p e n n i ä.				
Maanviljelys	148,900	—	148,019 25	— 880 75
Sikala	328,980	—	322,475 40	— 6,504 60
Pesula	576,120	7,301 05	568,351 60	— 15,069 45
Työtuvat	3,391,467	300	3,355,517 15	— 36,249 85
Elätteelleanto	75,000	—	49,167	— 25,833
Sairaanhoito	9,300,000	—	10,486,535 40	+ 1,186,535 40
Läkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet	750,000	—	568,566 85	— 181,433 15
Suoranaiset avustukset; turvakodeissa y. m. s. hoidettujen kustannukset	27,000,000	4,500,000	30,893,880 40	— 606,119 60
Päivähoitokustannukset	250,000	—	38,182 50	— 211,817 50
Matkakulut	40,000	—	36,868 40	— 3,131 60
Hautauskulut	250,000	—	169,423 10	— 80,576 90
Työttömien avustaminen ..	—	54,116	54,116	—
Viljelyspalstatoiminta	—	36,267 65	36,267 65	—
Yhteensä	56,438,864	4,732,076 75	59,942,899 75	— 1,228,041

13. Korvaus köyhäinhoidosta.

Asiamiesosaston toimesta perittiin vuoden kuluessa rahakorvausta 11,669,392: 05 markkaa, josta 10,081,571: 40 markkaa oli köyhäinhoitolautakunnan ja 1,587,820: 65 markkaa lastensuojelulautakunnan antaman huollon korvauksena. Perimistyö jakautui eri toimistojen kesken seuraavasti:

	Korvaus köyhäinhoidosta, Smk.	Korvaus lastensuojelusta, Smk.	Yhteensä, Smk.
A-toimiston toisilta kunnilta perimä	7,030,937: 50	755,567: 40	7,786,504: 90
D-toimiston valtiolta perimä	2,086,872: 35	504,519: 80	2,591,392: 15
L-toimiston yksityisiltä perimä	963,761: 55	327,733: 45	1,291,495: —
Yhteensä	10,081,571: 40	1,587,820: 65	11,669,392: 05

Alla olevat numerot osoittavat köyhäinhuollon korvausmäärän jakautumisen käytettyjen avustusmuotojen mukaan:

	Korvausmäärä, Smk.
Suoranaisista avustuksista	7,624,377: 40
Kunnalliskodissa ja työlaitoksessa annetusta hoidosta	821,599: 20
Sairaalahoitosta	1,519,301: 85
Muusta köyhäinhoidosta	116,292: 95
Yhteensä	10,081,571: 40

Suoranaisien avustusten aiheuttamista vuoden menoista saatiin niinmuodoin takaisin 24.7 %, kunnalliskodin ja työlaitoksen bruttomenoista 9.7 %, sairaalahoitomenoista 14.5 % ja kokonaisbruttomenoista 16.8 %.

Paitsi rahassa suoritettua korvausta sai kunta hyvitystä köyhäinhuoltolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan antamasta hoidosta 262 mieheltä työlaitoksessa ja 48 naiselta kunnalliskodissa tehdystä työstä. Työkorvauksen määrä koko vuodelta oli yhteensä 557,440 markkaa, josta 455,285 markkaa koski köyhäinhuollon hyvitystä ja 102,155 markkaa lastensuojelulautakunnan antaman hoidon hyvitystä. Kaikkiaan kertyi korvausta seuraavasti:

Rahasuoritukset yhteensä	Smk	11,669,392: 05
Työllä hyvitetty työlaitoksessa ja kunnalliskodissa	»	557,440: —
Yhteensä peritty korvausta, Smk		12,226,832: 05

Suoritetuissa rahakorvauksissa oli lisäystä yksityisten elatusvelvollisten korvaamisissa määrissä, mikä on todisteena siitä, että raskas pula-aika on pääasiassa sivuutettu ja että talouselämän nousukausi on jo vaikuttanut sikäli köyhimmänkin väestön taloudelliseen asemaan ja maksukykyyn, että se on huomattavasti enemmän kyennyt korvaamaan pula-aikana saamaansa köyhäinhuoltoa.

Niiden yksityisiä, toiminimiä, laitoksia y. m. koskevien velkomustapausten lukumäärä, joissa vuoden kuluessa saatiin korvausta, oli 4,417. Näistä oli köyhäinhuoltolautakunnan tapauksia 4,069 ja lastensuojelulautakunnan 348.

Taulu I. Yleiskatsaus köyhäinhuoltolautakunnan asiamiesoston kirjeenvaihtoon vuonna 1934.

Laitos tai viranomainen y. m., jolta saapui tai jolle lähetettiin kirjelmä.	Saapuneita kirjelmiä.					Lähetettyjä kirjelmiä.					Yhteensä.	
	Toiselle kunnalle tehtyjä	Helsingin kaupungille tehtyjä	Valtiolle tehtyjä	Yksityiselle elatusvelvolliselle tehtyjä	Muuta.	Yhteensä.	Toiselle kunnalle tehtyjä	Helsingin kaupungille tehtyjä	Valtiolle tehtyjä	Yksityiselle elatusvelvolliselle tehtyjä		Muuta.
	A	B	D	L	C		A	B	D	L	C	
Köyhäinhuoltolautakunnat ..	1,576	3,276	74	347	17	5,290	5,544	2,766	78	440	57	8,885
Lastensuojelulautakunnat ..	228	15	55	790	—	1,088	130	54	7	105	1	297
Korkein hallinto-oikeus	97	8	1	36	144	286	139	5	65	32	104	345
Sosiaaliministeriö	68	5	38	—	—	111	—	—	43	—	1	44
Maaherrat	2,006	432	1,033	476	499	4,446	1,856	291	1,024	621	497	4,289
Poliisilaitokset	1,929	328	51	21,913	124	22,222	1,922	334	48	9,080	2	11,386
Kruununnimismiehet	617	—	2	641	—	1,260	651	—	2	755	—	1,408
Henkikirjoittajat	5,084	276	5	—	1	5,366	4,991	263	5	1	—	5,260
Kaupungin- tai kruununvoudit	9	15	—	24	—	48	113	9	—	26	—	148
Asiamiehet, maistraatit, valtuustot	2	10	—	34	—	46	49	10	—	10	—	69
Kirkkoherranvirastot	1,651	279	114	1,138	6	3,188	1,645	282	129	1,082	23	3,161
Yksityiset henkilöt, yhtymät tai laitokset	—	59	1	1,592	—	1,652	—	22	1	22,341	—	22,364
Muut	692	22	38	186	99	1,037	1,012	84	19	367	132	1,614
Yhteensä	13,959	4,725	1,412	27,177	767	48,040	18,052	4,120	1,421	34,860	817	59,270

Muist.: A = A-toimiston käsittelemiä asioita, B = B-toimiston käsittelemiä asioita j.n.e. (vrt. tämän kert. s. 89*).

Taulu II. Miesten työlaitoksen työtoiminta vuonna 1934.

Työtoiminnan haarat.	Työtoiminnasta kertyneet tulot, Smk.				Siitä	
	Kunnalliskodille tehdyistä töistä.	Työlaitokselle tehdyistä töistä.	Muulle virastoille ja yksityisille tehdyistä töistä.	Yhteensä.	Käytettyjen työtarvikkeiden arvo, Smk.	Nettotulot (työpalikat), Smk.
Puunjalostamo	27,599	4,306	211,399	243,304	110,089	133,215
Jalkinetyöt	62,358	38,973	27,886	129,217	85,509	43,708
Sepäntyöt	31,864	4,874	42,307	79,045	36,391	42,654
Maalaamo	31,353	11,487	45,919	88,759	41,836	46,923
Räätälinetyöt	54,407	57,714	1,436	113,557	73,438	40,119
Sekalaistyöt	146,451	571	13,961	160,983	16,807	144,176
Yhteensä	354,032	¹⁾ 117,925	342,908	814,865	364,070	²⁾ 450,795

Työaineita oli v:n 1934 alussa 82,066: 30 markan arvosta, vuoden varrella hankittiin niitä 357,286: 10 markalla ja kulutettiin 364,069: 70 markalla, joten työaineiden säästö v:een 1935 oli 75,282: 70 markkaa.

¹⁾ Numerot käsittävät vain työtarvikkeiden arvon. — ²⁾ Vrt. alav. 1.

Taulu III. Katsaus köyhäinlaitokunnan kansliain työhön¹⁾ vuonna 1934.

Kansliat.	Lähetettä köyhäin- hoitolaitokunnan			Maksusitoumuksia.			Lääke- ja sairaan- hoitoarvike- määräyksiä.	Annettuja koti- avustuksia.	Suoritetuista eläkkeelle- antomaksuja.	Suoritetuista lantos- hoitomaksuja.	Annettuja hautaus- avustuksia.	Annettuja varatto- muustodistuksia.	Annettuja muita todistuksia.	Vastanoitettuja anomuksia.	Eväkkyten anomusten lukumäärä.	Muita asioita.	Asioita yhteensä.	
	kunnalliskotiin.	työlätköseen.	työtupiin.	päiväkotiin.	sairaaloihin.	päiväkoteihin.												muihin laitok- siin.
I	—	—	—	—	1,127	10	—	1,709	32,522	—	—	34	1,314	25	10,657	2,670	4,893	54,961
II	—	—	—	7	736	11	—	1,725	37,075	—	—	25	1,095	—	10,770	800	10,409	62,653
III	—	—	—	—	652	47	—	3,339	43,612	—	—	42	1,432	61	1,222	748	59,257	78
IV	—	—	—	3	994	21	—	1,798	33,500	—	—	45	1,765	94	9,314	1,245	3,777	52,556
V	—	—	—	2	699	3	—	1,667	39,243	—	—	40	1,256	212	8,046	3,163	3,725	58,056
VI	389	73	1,443	—	1,882	—	782	1,725	15,833	40	3,969	76	163	1	10,265	85	8,314	45,040
VII	—	—	—	—	771	17	—	1,276	41,550	—	—	21	1,360	633	9,792	1,077	5,624	62,121
VIII	—	—	—	24	572	44	—	1,118	29,165	—	—	27	566	42	7,182	2,209	1,205	42,154
IX	—	—	—	—	893	14	—	1,544	32,919	—	—	35	1,287	146	9,836	210	3,606	50,490
Yhteensä	389	73	1,443	36	8,326	167	782	15,901	305,419	40	3,969	345	10,238	1,214	83,964	12,681	42,301	487,288
Kuukausi.																		
Tammikuu	47	—	162	11	759	30	101	1,823	34,930	—	437	38	873	56	9,885	1,799	5,523	56,474
Helmiäkuu	25	—	93	5	822	14	66	1,357	33,674	—	289	28	798	64	8,186	1,589	4,504	51,514
Maaliskuu	24	—	142	3	693	4	71	1,472	31,930	22	334	30	686	90	7,888	1,564	4,305	49,258
Huhtikuu	24	—	112	4	720	18	59	1,315	27,837	—	400	36	758	69	6,937	1,160	3,260	42,709
Toukokuu	26	17	142	6	684	11	63	1,323	22,959	—	402	25	721	48	5,945	898	2,862	36,132
Kesäkuu	13	13	95	7	625	28	31	1,114	19,963	16	255	34	517	55	5,686	825	2,802	32,079
Heinäkuu	30	11	130	—	586	14	54	1,122	19,384	1	422	29	555	60	5,375	944	2,817	31,534
Elokuu	32	5	96	—	639	12	72	1,183	19,149	—	293	32	529	83	5,686	587	2,549	30,947
Syyskuu	30	13	103	—	593	9	59	1,175	20,257	—	247	18	2,218	211	7,189	871	2,885	35,878
Lokakuu	34	6	97	—	767	9	98	1,367	22,846	—	378	26	1,125	99	7,076	847	3,233	38,008
Marraskuu	66	—	133	—	793	7	73	1,424	24,945	—	183	24	874	145	7,146	925	3,961	40,699
Joulukuu	38	8	138	—	645	11	35	1,226	27,545	1	329	25	584	234	6,965	672	3,600	42,056
Yhteensä	389	73	1,443	36	8,326	167	782	15,901	305,419	40	3,969	345	10,238	1,214	83,964	12,681	42,301	487,288

¹⁾ Ks. myös tämän kert. s. 87* ja 99*.